

Program branžnega povezovanja TOZD moramo izpeljati

Generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs je v sredo, 23. 10. 1974, sklical sestanek tistih direktorjev, ki so po poslovodni plati zadolženi za izvedbo sklepov skupščine ZP v zvezi z branžnim povezovanjem TOZD. Sestanku so prisostvovali tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij ZP ter v.d. direktorji posameznih področij ZP, z namenom, da bi o poteku celotne akcije bilo neposredno in dovolj izčrpno informirano čimveč odgovornih delavcev ZP Iskra.

VEČ SUBJEKTIVNIH KOT OBJEKTIVNIH PROBLEMOM

Direktor Ivo Klešnik je v svojem analiziranju poteka priprav za organiziranje branže „Avtomatika“ ugotovil določeno zamujanje terminov, vendar pa je obenem zatrdil, da bo s strani poslovodnih organov in strokovnih komisij, pravočasno pripravljeno celotno gradivo, na osnovi katerega se bodo delavci branžno sorodnih TOZD lahko neposredno odločali o medsebojni trajni povezavi. Vsekakor je v tej branži še nekaj objektivnih in subjektivnih problemov, ki pa jih bo možno razrešiti ob pomoči družbenopolitičnih organizacij.

Direktor I. Klešnik je pri tem, ne brez pomena, pripomnil, da se s predvideno reorganizacijo ponujajo mladim, sposobnim in ambicioznim kadrom velike možnosti uveljavitve — takorekoč življenjske šanse tudi na strokovnem poslovnem področju dela.

DILEME V ODNOSIH Z ZUNANJIMI DEJAVNIKI

Tudi drugi mandator, direktor IEZE Vladimir Klavs je zatrdil da „akcije“ tečejo po predvidenem planu, čeprav tudi v tej branži ni vse kristalno jasno. Obstojajo še dileme,

strokovno rešitev te problematike, ob predhodnem posvetu z najodgovornejšimi predstavniki SDK in Ljubljanske banke (LB).

TOZD SO MED SEBOJ ENAKOPRAVNE V PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH

Slavko Fatur, direktor financ Elektromehanike, je v odsotnosti mandatorja Aleksandra Miheva, poročal o poteku priprav povezovanja vpravkar omenjeni branži. Poudaril je, da obstoja nekaj težav finančne narave. Te izvirajo iz „posebnih pravic“, ki jih zase terjajo nekatere TOZD, ki se združujejo s TOZD sedanje Elektromehanike v branžo, kar bi privedlo do različnih statusov posameznih TOZD, s čimer bi se pričela rušiti enotnost delovnih kolektivov.

(Nadaljevanje na 3.strani)

Aktivno sodelovanje borcev NOV Iskre pri branžni reorganizaciji

S sestanka komisije ZB ZP.

Minuli teden je bila v novi poslovni hiši Iskre na Trgu revolucije v Ljubljani seja aktivna Zveze borcev ZP Iskra. Sestanka so se udeležili predstavniki številnih aktivov, ki delujejo po Iskrinih delovnih organizacijah.

V prvi točki dnevnega reda je generalni direktor Jože Hujs seznanil prisotne z nujnostjo branžnega organiziranja ter prvimi koraki, ki smo jih v Iskri že storili na tem področju. Po njegovem govoru se je razvila živahna razprava o tem vprašanju, vseskozi pa so nekdanji borci opozarjali na nujnost, da vsi v Iskri pomagamo pri oblikovanju branž. Med drugim je članica sekretariata ZK ZP Iskra Aleksandra Gorup poudarila, da morajo biti borci med prvimi pri branžni reorganizaciji. Slišati je bilo tudi besede, da so v nekaterih podjetjih borci premalo obveščeni o tem procesu, na sestanku pa so celo opozorili na nekatera nasprotovanja do branžne reorganizacije. Menili so, da je eden glavnih vzrokov tega nasprotovanja premajhna ali pa napačna obveščenost.

Med pogovorom z direktorjem Hujsom so se borci zanimali tudi za druga področja dela, kot na primer kakšen je naš izvoz in uvoz, zakaj imamo v Jugoslaviji takšen zunanji trgovinski primanjkljaj in podobno.

Za generalnim direktorjem je predstavnik Partizanske knjige seznanila predstavnike aktivna ZB z dejavnostjo te organizacije ter spregovorila o nujnosti sodelovanja med Iskrinimi aktivni borci in Partizansko knjigo. Dejala je, da je bila Partizanska knjiga

ustanovljena z namenom, da bi razvijala in razširjala tradicije NOV. S to svojo nalogo ni ozko tematsko omejena, saj pomeni razvijanje tradicij, ohranjanje in oživljanje tistih duhovnih in etničnih vrednosti, ki segajo do začetka zgodovine slovenskega naroda in, ki so slovenskemu narodu omogočile, da se je zavedel samega sebe, se konstituiral v narodno skupnost in si priboril pravico do svobodnega razvoja. Razumljivo je, da njena dejavnost ne nosi le narodnostnega obeležja, temveč so v njej zastopane tudi tiste socialne vrednote, ki so pogoj za svoboden razvoj slehernega naroda. Prav tako njena dejavnost ne more biti obrnjena le v preteklost, saj opravlja svoje poslanstvo v današnjem času in današnjem prostoru, da bi ostali rezultati njenega dela živi tudi za jutrišnji dan. V sodobnem slovenskem kulturnem prostoru si prizadeva uveljaviti posebno človeško misel in se ne izogiba avantgardnim poizkusom, v katerih se napredna vsebina organsko prepaja z novo obliko. Na temelju takega razumevanja razvijanja tradicij NOV je Partizanska knjiga zasnovala vse svoje založniške in knjigotrske dejavnosti.

Udeleženci seje so opozorili, da literatura, ki jo objavlja Partizanska knjiga, ne bi smela biti namenjena le

Spomenik padlim partizanom v St. Rupertu pri Velikovcu, kakršen je bil ob odkritju 26. oktobra 1974. Nad dva metra visoka bronasta plastika na marmornaten podstavku je bila simbol upora proti nasilju in žrtev še ne zatrtih koroških pronacističnih nasilnikov.

Ob dnevu mrtvih

Spet pojdemo na zadnje domove svojih dragih svojcev. Za nekaj ur bomo spregli drveči voz življenja, se ustavili in se ozrli nazaj na prehojeno stezo ter na pot, ki nas še čaka... V mislih bomo pri svojih sopotnikih, ki pa so pot življenja že končali; skozi rože in sveče na grobovih bomo poiskali njihove obraze. Vsak ima kak obraz, ki ga bo skušal najti...

Poiskal bom obraz svojega očeta in matere. Potem bom šel na vrh hriba in tam poiskal obraz brata, ki so ga ubili Nemci in belogardisti. Obraz brata, ki se mi bo spet nasmejal, jaz pa bom stal pred njim žalosten in z občutkom krivde, ker živim. In ker na svetu še živijo, ki so in bi še radi ubijali.

Kamorkoli se ozreš, povsod, kjer prebiva naš rod, najdeš kraje, grape in hribe, kjer so za vedno omahnili mladi fantje in dekleta, možje in žene, otroci... Da bi bili svobodni na svoji zemlji! Ta sladek kruh svobode jemo poslej mi in jedli ga bodo zanamci. Pa ne pozabimo, kako je bilo težko, preden nam je vžljal ta kruh svobodne Jugoslavije! V tej zemlji je še zmeraj vonj po krvi in svež je spomin na padle v borbah ali pomorjene tukaj in v taboriščih.

Prevelika je bila cena osvoboditve spod fašizma, da bi lahko mirno in neprizadeto gledali oživljanje ostankov fašizma v državah, katerih fašistične horde so morale po Jugoslaviji! In prevelika je bila cena osvoboditve spod domačih črnih pomagačev fašizma, da bi lahko mirno gledali, kako se skušajo skozi vse razpoke od zunaj in od znotraj prihuliti na dan kot nedolžni in človekoljubni pastirji, ki jih tako zelo skrbi naš človek in njegove stiske. Imeli so čas in priložnost — poprej v miru in potem v vojni — da bi skrbeli za takega človeka!

Nekaj so nam naročili tisti, ki so padli po grapah in hribih, ki so bili pobiti ali so izmučeni pomrli v taboriščih! Za trenutek se ozrimo nazaj na grobove in iz njih nam bodo pomahali v pozdrav, ko bomo spet nadaljevali svojo pot, prevzeti od njihovega spomina.

R.K.

borcem, ampak tudi mladini, ki naj bo nosilka tradicij narodnoosvobodilnega boja.

V tretji točki dnevnega reda je predsednik skupščine ZP Iskra in predsednik delavskega sveta SOZD ZP elektrokovinske industrije Ljubljana, Vladimir Logar govoril članom aktivna ZB o integracijskem procesu združenih podjetij Iskre in Gorenje. Med drugim je dejal, da se bodo verjetno v kratkem Iskri in Gorenju pridružile tudi druge organizacije elektrokovinske industrije. Vladimir Logar je poudaril, da bi s temi integracijami

postali še močnejši na domačem pa tudi zunanjem tržišču. Elektroindustrija je iz leta v leto vse večji izvoznik in bo skoraj gotovo že letos zasedla drugo mesto, takoj za kovinsko industrijo. To mesto je bilo doslej „rezervirano“ za lesno industrijo.

Borci so v nadaljevanju seje soglasno podprli pobudo za graditev Počitniško-rekreacijskega centra Pineta v Novemgradu ter opozorili na velik pomen delavskega turizma. Na seji so spregovorili tudi o splošnem ljudskem odporu, o dejavnostih odborov družbene samozaščite in drugem. Lad

22. oktobra si je ogledal proizvodnjo Elektromehanike ter njen sistem zagotavljanja kakovosti predstavnik VDE (Zveze nemških elektrotehnikov) g. Wilhelm. VDE podeljuje svoj znak le tistim izdelkom, ki kakovostno in varnostno ustrezajo mednarodnim standardom. Pri nas imajo ta znak nekatere tovarne, ki že izvažajo ali želijo izvažati na zahodnonemško tržišče, nekatere pa so zanj zaprosile. V postopek je vključen obisk predstavnika laboratorijev VDE, ki si ogleda organizacijo kontrole in proizvodni proces z namenom, da ugotovi, če so proizvodno sposobni zagotoviti zahtevano kvaliteto. Uglednega gosta sta s strani „Iskre“ spremljala dipl. ing. Milan Železnik in dipl. ing. Franci Pogačnik.

(Nadaljevanje na 3.strani)

Henrik Peternej, vodja proizvodnje TOZD Stevci v Elektromehaniki, je prejšnji teden prevzel dolžnost sekretarja Obk ZKS Kranj.

Rojen je bil 4. 7. 1941 v Poljanski dolini nad Škofjo Loko. V Iskro je prišel l. 1956 kot učenec industrijske šole. L. 1959 pa je postal član delovnega kolektiva Iskre; v Elektromehaniki je delal na različnih delovnih mestih. Od l. 1970-74 je bil predsednik Delavskega sveta Elektromehanike. V času samoupravnega konstituiranja po določenih nove ustave je bila v Elektromehaniki politična dejavnost zelo razgibana in tudi OO ZKS v OZD se je vanjo aktivno vključila. Eden izmed članov organizacije, ki so aktivno sodelovali pri tej aktivnosti, je bil tudi Henrik Peternej. Tekočim problemom v proizvodnji je vedno posvečal polno pozornost ter se pri tem oslanjal na pomoč in sodelovanje delovnih tovarišev.

Uradna otvoritev novih proizvodnih prostorov

Pretekli dnevi se je v občini Novo mesto zvrstila dolga vrsta raznih prireditvev, s katerimi so proslavili svoj letošnji občinski praznik. Praznovanju tega praznika pa se je pridružil tudi delovni kolektiv TOZD Upori v Šentjerneju, ki je 28. oktobra s skromno slovesnostjo odprl nove proizvodne prostore, v katerih bodo lahko v prihodnje podvojili proizvodnjo uporov. Le-ta bo dosegla že 600 milijonov uporov letno, glede na doseženo stopnjo razvoja tehnologije pa je to osnova, na kateri bo tovarna lahko še naprej rasla.

Slovesne otvoritve novih proizvodnih prostorov so se udeležili številni gostje, med njimi tudi predsednik skupščine ZP Iskra in predsednik SOZD podjetij elektrokovinske industrije Ljubljana Vladimir Logar, pomočnik generalnega direktorja ZP Iskra Boštjan Barborič, predstavniki občine Novo mesto in zastopniki delovnih organizacij ZP.

Slavnostni govor je ob tej priložnosti imel predsednik DS TOZD Upori Martin Grgovič. Kolektivu pa je ob novem delovnem uspehu čestital tudi Vladimir Logar, zlasti poudarjal pomen in uspeh kolektiva na področju inovacijske dejavnosti. Le-ta se odraža prav v uspešni konstrukciji in izdelavi opreme v novih prostorih, kar bo omogočilo podvojitev proizvodnje uporov.

Na otvoritvi je slednjič govoril in čestital kolektivu tudi podpredsednik občinske skupščine Novo mesto, nato pa so si gostje ogledali nove proizvodne prostore in proizvodnjo tovarne. Po ogledu so pa gostom v tovarniški menzi pripravili skromno zakusko.

Predsednik DS TOZD Upori Martin Grgovič govori na slavnostni otvoritvi novih proizvodnih prostorov.

Naše informacije naj bi bile vsebinsko bogatejše

Skupščina ZP Iskra zaseda dne tega in tega z naslednjim dnevnim redom... Če utegnemo, v našem časopisu še napišemo nekaj najvažnejših podatkov iz gradiva za zasedanje. Delegacije dobijo toliko in toliko izvodov celotnega gradiva. Delegacije se potem med seboj posvetujejo in se odločijo za stališča k posameznim točkam dnevnega reda. To je običajni primer. Seveda pa obstajajo delegacije, ki se posvetujejo z družbenopolitičnim aktivom, pa tudi s kolektivom, če je odločitev taka, da mora dobiti verifikacijo (potrditev) kolektiva. To pa je možno samo v primeru, da kolektiv ni prevelik.

Morda se motim, vendar računam, da o vsebini materialov in zaključkov, ki naj bi jih sprejela skupščina ZP, pred samim zasedanjem večina delavcev Iskre ne ve dosti, ali skoraj nič, pa vendar delegati odločajo v njihovem imenu! Da je tako, je razlog v tem, da smo šele prilagajamo in učimo, zato je vsak načina odločanja in, da se temu sistemu šele prilagajamo in učimo, zato je vsak dobronamerni prispevek k izboljšanju informiranosti vseh Iskrinih upravljavcev več kot dobrodošel.

Moj predlog je naslednji, kar zadeva naloge in vlogo časopisa Iskra pri informiranju našega delavca - upravljalca:

1. vsak predlagatelj sklepov mora ob gradivu za zasedanje skupščine

V naslednjem objavljamo govor predsednika DS TOZD Upori Martina Grgoviča.

TOVARIŠICE IN TOVARIŠI!

Komaj nekaj let je minilo in zopet smo se zbrali, da v počastitev občinskega praznika skupaj proslavimo tudi praznik našega kolektiva, pomemben mejnik v povečanju in modernizaciji proizvodnje uporov. Z dograditvijo novih proizvodnih zmogljivosti smo podvojili proizvodnjo uporov in tako dosegli proizvodnjo blizu 600 milijonov uporov na leto. Ta številka v svetovnih razmerah ne pomeni tako veliko, če pa jo primerjamo z jugoslovansko potrošnjo, ki predstavlja le dobrih 12 % od tega, je brez dvoma to pomemben dosežek, še zlasti, če upoštevamo, da je bilo to doseženo z originalno lastno tehnologijo izdelka, kot tudi s konstrukcijo in izdelavo proizvodnih naprav, s precej visoko stopnjo mehanizacije.

Naši dosežki so povezani z velikimi napori in težavami ter trdim delom celotnega kolektiva. Prav to pa je neprecenljive vrednosti. Pridobitev ni le v tem, da znamo organizirati proizvodnjo, pač pa je velik pomen prav v tem, da smo se naučili ustvarjati nove proizvodne zmogljivosti z lastno tehnologijo in opremo. To pa praktično pomeni, da imamo vse pogoje, da v bližnji perspektivi ne izvažamo samo uporov, pač pa tudi znanje. S tem se tudi uspešno vključujemo v Iskrin koncept razvoja. Zato bo šla naša bodoča programska usmeritev v dve smeri; na eni strani hitreje izgrajevati in modernizirati lastne proizvodne zmogljivosti doma in na drugi strani ustvarjati nove kapacitete v tujini.

Kljub določenim uspehom bi lahko rekli, da je bil naš razvoj do danes nekoliko prepočasen. Razlogi so v tem, ker smo z lastnimi silami utirali pot razvoja brez licenc in podobno.

Odločeni smo, da se temu primerno tudi organiziramo. Zavedajoč se, da od prodaje uporov klasičnega tipa ne bo večnega kruha, pospešeno delamo na novih sodobnejših programih. V sodelovanju z Inštitutom za elektriko in vakuumsko tehniko razvijamo zahtevnejšo izvedbo uporov, s katerim bomo popestrili in posodobili naš proizvodni program in s tem dosegli večjo ekonomsko stabilnost. Tudi na področju potenciometrov osvajamo nov program na osnovi keramike. Precejšen del razvojne naloge teče na Inštitutu „Jožef Štefan“. Doseđani rezultati so optimistični, tako, da v naslednjem letu predvidamo začeti s proizvodnjo keramičnih potenciometrov na domači keramiki s cermet in ogljeno osnovo. Tako bomo s pomočjo znanstvenih ustanov osvojili dva pomembna in perspektivna izdelka. Investicije za inovacije so že odobrene s strani Ljubljanske banke.

V fazi priprav je tudi rekonstrukcija proizvodnje potenciometrov. Gre za izgradnjo tovarne potenciometrov. Kot je znano, teče sedanja proizvodnja v nemogočih pogojih. Vse visi na improvizirani organizaciji kooperantov in dela na domu. Nadaljnje širjenje proizvodnje, tako programsko kot organizacijsko, ni več možno. Ker se tudi keramična proizvodnja potenciometrov vključuje v ta program, je velikega pomena, da ta program realiziramo.

Z uresničevanjem navedenih programov začenjamo novo etapo našega razvoja. Zavedamo se, da bodo naloge, tako po širini kot vsebini, precej zahtevnejše kot so naše trenutne kadrovske in organizacijske možnosti. Zato bomo morali v bodoče temu problemu posvetiti več pozornosti. Predvsem pa bomo morali poiskati še tesnejše stike z znanstvenimi ustanovami.

Ker vsak dinamični razvoj prinaša s seboj tudi težave, krize in celo poraze, bomo morali v takih trenutkih znati premagovati vse ovire. Prepričani smo, da bomo tako kot do sedaj, dobili vso podporo in pomoč za realizacijo navedenih programov od občinske skupščine, Ljubljanske banke, Iskrinih strokovnih služb in vodstva. Naš skupni cilj je, da še uspešneje prodiramo na zunanje tržišče.

Z osnovanjem branžnih organizacij v Iskri se bodo odprle večje možnosti razvoja posameznih TOZD v branži. Preko branže bomo lažje povezovali skupne interese. Na tem področju smo v IEZE že dosegli določene rezultate. Skoro vsi TOZD-i so v izgrajevanju novih proizvodnih zmogljivosti. Kljub ekonomski in samoupravni samostojnosti posameznih TOZD pa je prav, da zaradi perspektivnih interesov kot tudi socialne varnosti na samoupravnih osnovah skrbimo vsi za skladen razvoj in napredek vseh. Z dobro samoupravno organiziranostjo, kjer odločajo vsi delavci, lahko zagotovimo neprimerno večjo aktivnost slehernega v ustvarjalnem delu. Zmotili bi se, če bi gradili vse samo na tehnično dograjenih strojih. Vse to je brez vestnega in strokovno usposobljenega delavca samoupravljalca neučinkovito. Zato moramo graditi vse na človeku, strokovno sposobnem in izobraženem delavcu, ki ve kaj hoče. Tudi skrb za njegov standard mora dobiti svoje mesto v naših programih in to od stanovanja, prehrane, skrbi za otročje varstvo, zdravstveno varstvo, šolanje otrok, izobraževanja, oddiha, razvedrilo, itd.

Ker je naš individualni življenjski standard pogojen od razvitosti družbenih služb, bomo kot do sedaj tudi v bodoče morali namenjati določena sredstva v te namene. Naš delegatski sistem nam to v polni meri omogoča.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil za sodelovanje pri realizaciji našega programa Občinski skupščini, Ljubljanski banki, kolektivu Novograd, Strokovnim službam Iskra Commerce in IEZE in našim strokovnim sodelavcem, ki so z originalnimi tehnološkimi in konstrukcijskimi rešitvami dejansko opravili veliko delo s skupinami, ki jih vodijo:

Androja Lado, Metelko Ivan, Bambič Franc, Kovačič Anton, Zoubek Jože, Somrak Franc, Cirman Jovo, kot tudi vsem ostalim, ki so kakorkoli prispevali k realizaciji našega programa. Naj zaključim z željo, da bi pod veliko Iskrino zvezdo še naprej dokazali vedno večje rezultate.

-I. S.-

Gostje na slavnostnem zasedanju kulture skupnosti Slovenije v Semiču.

Iskra sprejela samoupravni sporazum o štipendiranju

V novi Iskrini stavbi na Trgu revolucije v Ljubljani so delegati Iskrinih tovarov v petek, 25. 10., podpisali samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov v ZP Iskra.

V uvodnih izjavah je ob tej priložnosti dejal Igor Slavec naslednje:

„Kaj nam prinaša, oz. kaj ta dogovor prinaša naši mladini!“

Prvič ni enakomerno zajamčeno, usklajeno in predvidoma zadostno zbiranje sredstev za štipendiranje vse naše ukaželjne mladine, ne glede na kraj bivanja in socialni položaj družine.

Vsako, ki se želi šolati, lahko dobi iz skupnih skladov sredstva za šolanje v skladu z njegovim ekonomskim in socialnim položajem.

Štipendije se v SRS poenotijo, imajo enotne kriterije, s čimer bomo dosegli svobodno odločanje študentov, ki bodo za šolanje in za tiste študente, ki bodo za mladino najbolj interesantni in najbolj perspektivni, ne pa nelojalno pridobitniški in razpisni, ki s preplačevanjem že v mladih ljudeh pospešujejo potrošniško pridobitništvo.

Iskra je že nekaj let intenzivno delovala v tej smeri, da bi se poenotile štipendije tako v sami Iskri kot v SRS - in menimo, da je podpis republiškega samoupravnega sporazuma hkrati rezultat tudi naših prizadevanj.

Vemo, da ta sporazum pomeni šele prvi korak k urejanju te problematike, ki ima svoje nadaljevanje v ureditvi študentskih domov, prehrane, šolnine, kapacitet, učiteljskega kadra, zdravstvene zaščite...

Iskrin sporazum pomeni nadaljevanje republiškega in predstavlja interni dogovor, kako bomo sprejela določila izvajali v Iskri, v skladu z našo štipendijsko politiko. Priznam, da je bilo okoli našega sporazuma veliko razprav, tudi precej težkih, vemo, da ni idealen, ali tak, da ga ne bi bilo

moč popraviti in dopolniti. Poudarjam pa, da predstavlja solidno osnovo za vse nadaljnje dograjevanje našega štipendijskega sistema, da bo praksa oz. življenje pokazalo pozitivne in negativne strani; pozitivne bomo morali še nadalje graditi, gojiti in negovati, negativne pa odpravljati; to pa je že tudi naloga vseh udeležencev - podpisnic tega sporazuma!

Novemu odboru za štipendije priporočamo aktivno angažiranje vseh delegatov ter strpnost pri obravnavi celotne problematike štipendiranja, pri čemer je treba vedno in povsod imeti na vidiku koristi vseh udeležencev v tem procesu, v prvi vrsti pa celotnega delovnega kolektiva naše združene Iskre.

Čestitam vsem delovnim kolektivom - podpisnicam in štipendistom Iskra, oz. Klubu štipendistov za samoupravno zrelost, vsem soustvarjalcem tega sporazuma pa naša skupna zahvala za trud in prizadevanje.

Nato so delegati, ki so zastopali petindvajset tisoč Iskrinih delavcev, podpisali listino o štipendiranju v Iskri.

Nekaj dni prej je bil sprejet samoupravni sporazum o štipendiranju v SRS. S tem aktom pa je tudi Iskra uvedla novo slovensko prakso v svojo štipendijsko politiko. Morda je prav, da se ob aktu, ki so ga podpisali spominimo, da je imela Iskra svoj dobro praktično preizkušen pravilnik, ki je slonel na večletni praksi. Precej načel Iskrine prakse je sprejel tudi slovenski štipendijski sporazum. Parola, „kadri so najboljša naložba“ ni bila v Iskri nikoli samo parola. Od svojega nastanka je vlagala velikanska sredstva v štipendiranje in šolanje svojih bodočih kadrov. Ilustracija Iskrinega prizadevanja je gotovo njen lastni Šolski center s Tehniško srednjo šolo in Poklicno šolo.

KF

ISKRA-ELEKTROMECHANIKA, KRANJ

Izumiteljstvo in novatorstvo

Čeprav smo že krepko zakoračili v drugo polletje, bo le prav, da pregledamo nekatere zanimivosti na področju izumiteljstva in novatorstva v prvem polletju.

Med obravnavanimi predlogi je bil najbolj pomemben izum na stikalih, katerega avtor je Milan PEČNIK, konstrukter v tovarni stikal.

Izum se nanaša na hitro pritrditev pogona pri odmičnih paketnih ali drugih ročnih stikalih. To je dejansko svojevrsna gumbna ureditev, kjer se gumb prostoročno natakne na os in poljubno daleč pritisne do napisne plošče ali montažne stene posameznih aparatov. Ker ima os s čelne strani zažagano razporo, po obodu pa uvaljana rebra, je ročno snemanje gumba nemogoče. Zaradi tega je v gumbu nameščen poseben vijak, katerega vrtno na levo in pri tem se gumb enostavno izrine iz osi.

Glede na to, da se je z osvojitvijo te gumbne ureditve skrajšal obdelovalni čas, je tudi čas vgraditve stikala v aparaturo znatno krajši, ker odpade uporaba justirnih podložk.

Dejstvo je, da ta novost kvalitetno

presega prejšnje izvedbe in je bila pri zveznem uradu za patentno zaščito priznana kot izum. Po določitvi pravilnika je bil obračunan prihranek za dobo treh let, sporazumno z avtorjem, kjer se izplačilo odškodnine izvede v enkratnem znesku.

Na podlagi gospodarskega prihranka 250.020,00 N din je bila Milanu Pečniku odobrena enkratna odškodnina 17.510,00 N din.

V prvem polletju je bilo prijavljenih 26 predlogov in je to število enako istemu obdobju lanskega leta. Ena izboljšava je bila prijavljena kot izum, vendar je bilo v zadnjem času ugotovljeno, da nekatere strokovne službe svoje novitete, za katere menijo, da so potrebne zaščite, pošiljajo neposredno ISKRA - raziskovalnemu inštitutu v Ljubljano. Vsekakor bi bila pravilnejša pot teh prijav preko domačega podjetja zaradi same evidence, še bolj pomembna pa je kopija dokumentov za poznejšo obravnavo pri ugotavljanju gospodarskega prihranka in za morebitno priznanje odškodnine.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Pred 8. kongresom Zveze sindikatov Slovenije

6. in 7. novembra bo v Celju 8. kongres Zveze sindikatov Slovenije. Udeležilo se ga bo okoli 300 delegatov, ki jih je na številnih predkongresnih občinskih sindikalnih konferencah v vseh slovenskih občinah izvolilo več kot 7.000 delegatov osnovnih organizacij sindikata. Takrat so izvolili tudi 157 delegatov za 7. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije.

Delegati so povsod soglašali z akcijami usmeritvijo osnutkov sklepov od 8. kongresa, imeli pa so tudi več spremenljivih in dopolnjevalnih predlogov, zlasti glede premalo določene opredelitve samoupravne delavske kontrole, sindikalne liste, ki bi jo bilo treba poenotiti z ustreznimi dokumenti v drugih republikah, skupnega boja proti inflaciji, premalo poudarjene vloge in odgovornosti pristojnih organov, da bi ukrepali proti stalnim in skokovitim podražitvam, pripombe so imeli nadalje glede ukrepov sindikatov za izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev delavcev, prepočasne graditve in nezadostnega nadzora nad porabo sredstev zanj, uveljavljanja marksistične ideologije v vzgoji in izobraževanju, izpopolnjevanja organizacijskih oblik delovanja v sindikatih, položaja in mesta aktivov mladih delavcev in še marsikaj drugega.

Poleg 300 delegatov, ki so jih izvolili na predkongresnih sindikalnih konferencah, je izvolilo 5 delegatov za kongres tudi društvo upokojencev Slovenije. Status delegata 8. kongresa imajo tudi vsi člani sedanega republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije in člani njegovega nadzornega odbora. Tako se bo kongresa udeležilo skoraj 390 delegatov ter več kot 200 gostov in blizu 100 akreditiranih novinarjev.

Združeno podjetje Iskra bo imelo na kongresu šest delegatov — Pavel Mapevlić iz Sprejemnikov Sežana, Štefan Šimunovič iz novomeških Usmernikov, Jože Zajc iz ljubljanskega TEN, Silva Buh iz ljubljanske Avtomatike, iz kranjske Elektromehanike pa Sašo Rakar in Milena Zadnikar. Kongresa se bo udeležil tudi Jože Čebela in to zaradi položaja, ki ga ima na republiških sindikatih.

Na 8. kongresu Zveze sindikatov Slovenije bodo največ pozornosti namenili razvijanju samoupravljanja v združenem delu in nadaljnjem uveljavljanju delavcev v TOZD, oceni integracijskih procesov in sodelovanju v teh procesih, izgrajevanju samoupravnih sporazumov o razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke, sodelovanju pri kreiranju politike srednjeročnega razvoja Slovenije in Jugoslavije, o uveljavljanju delegatske-

ga sistema v družbi in drugih pomembnih vprašanjih.

Želja delavskega interesa je, da čimprej in čimbolj dosledno uresničujemo novo ustavo in njena določila. Po bistvu ustave se položaj delavskega razreda v naslednjem razvoju s tem uresničevanjem spreminja in prehaja od vladavine v imenu razreda v vladavino samega delavskega razreda. Sindikat kot organizacija delavskega razreda je ena izmed oblik organiziranja delavskega razreda, zato mora tudi sindikat sam doživeti lastno preobrazbo. Sindikat mora biti pravzaprav samoorganiziranost delavskega razreda.

Na obeh kongresih slovenskem in jugoslovanskem, slednji bo v prvi

polovici decembra, bodo delegati proučili, kaj stoji na poti zastavljenim ciljem ter spoznali probleme vseh subjektov naše družbe, zlasti samoupravnih organov, delegacij in delegatov, družbenopolitičnih in interesnih skupnosti ter drugih dejavnikov.

Oba kongresa prihajata v času akcij, ki jih že dalj časa vodijo sindikat in naša družba. Med njimi sta gotovo najpomembnejši akciji za razvijanje samoupravljanja in uresničevanja ustave.

Kongrese bodo imeli tudi sindikalisti v drugih republikah in pokrajinah, skupaj s 7. kongresom Zveze sindikatov Jugoslavije pa bodo ti kongresi in konference tvorili celoto. Vsak izmed teh kongresov ima svoje posebnosti, vendar bodo vsi skupaj usmerjeni na osnovnih vprašanjih in bodo temelj za dejavnost vseh organov in za dejavnost sindikata.

4-članska delegacija češkoslovaških PTT podjetij pod vodstvom tov. Smrha je 22. oktobra obiskala Iskro-Elektromehaniko. Po razgovorih o možnostih tesnejšega sodelovanja so si gostje ogledali tudi proizvodnjo. Spremljal jih je A. Fratina, predstavnik ZP Iskra v Pragi.

Dostojna proslavitev 30-letnice I. kongresa partizanskih kulturnikov Slovenije

Partizanski Semič je svoj krajevni praznik letos proslavil še posebno bogato. V dneh 25., 26. in 27. oktobra so se tu zvrstile mnoge prireditve, posvečene hkrati tudi spominu na pomembne kulturne dogodke v času NOV.

Najprej se je v petek zvečer sestalo predsedstvo skupščine kulturne skupnosti Slovenije, ki je na dolgotrajni seji razpravljalo o predlogih odborov in komisij za program dela v prihodnjem letu, ko naj bi tudi v naši kulturni dejavnosti zaživel novi ustavni odnosi.

Naslednji dan dopoldne je bilo v hotelu Smuk delovno zasedanje republiške kulturne skupnosti Slovenije. Popoldne so v domu TVD Partizan najprej odkrili spominsko ploščo ob 30-letnici I. kongresa partizanskih kulturnikov. Ploščo je odkril akademski slikar Božidar Jakac, nato pa je zbranim gostom — slavnosti so se udeležili najvidnejši predstavniki političnega in kulturnega življenja Slovenije, spregovoril Mitja Ribičič, predsednik RK SZDL Slovenije. Poudaril je pomen kulturne dejavnosti, ki je že v času NOV dobila svoje trdno osnovo. Po govoru je odprl v telovadnici doma TVD Partizan spominsko razstavo, ki jo je pripravil Muzej NOV iz Ljubljane. Ta razstava bo obšla številna mesta v državi.

Po ogledu razstave je sledilo slavnostno zasedanje kulturne skupnosti

Predsednik RK SZDL Slovenije Mitja Ribičič govori ob otvoritvi razstave, ki jo je v Semiču organiziral Muzej NOB iz Ljubljane.

Slovenije, po katerem so naši vrhunski umetniki izvedli bogat program, istega pa ponovili tudi zvečer, ko je bila proslava krajevnega praznika. Praznovanje je seglo še v nedeljo, ko je bil dopoldne najprej ogled razširjene zbirke v krajevnem oddelku Belokranjskega muzeja v Semiču, nato pa so v prostorih krajevnega urada odprli novo Ljudsko knjižnico.

ISKRA — INSTRUMENTI, OTOČE

Načrt dosežen

V Tovarni električnih merilnih instrumentov v Otočah so za zastavljeni plan proizvodnje dosegli kumulativno 99,46 %. Pri doseganju plana so bile precejšnje težave tako z nabavo repromateriala kot tudi glede na splošne probleme, s katerimi se srečuje jugoslovansko gospodarstvo. Pri tem gre predvsem za primanjkljaj denarja za plačilo uvoznih dajatev, ta denar pa ni vedno na razpolago zaradi nelikvidnosti. Tako včasih kasnijo pri dobavnih rokih kljub temu, da se trudijo čimbolj in čimhitreje zadovoljiti potrebe tržišča. Glede na precejšen izvoz univerzalnih instrumentov pa na domačem trgu ni bilo možno zadovoljiti celotnega povpraševanja. Kljub temu se ta situacija izboljšuje, zastojev v proizvodnji namreč ni. V novembru ter decembru bo realiziran tudi ta zaostanek v dobavnih rokih.

V.B.R.

ISKRA — USMERNIKI, NOVO MESTO

Oktober izpolnili letni proizvodni načrt

Čeprav nekaj časa o naših dveh delovnih kolektivnih novomeške tovarne nismo poročali, to ne pomeni, da ne izpolnjujeta svojih načrtovanih proizvodnih obveznosti. Nasprotno — že bežen pogled v devet mesečno poročilo nam pove, da tu marljivo delajo, premagujejo vsakodnevne težave in pri tem dosegajo ugodne rezultate. Predvsem razveseljuje je ugotovitev, da so do konca oktobra že v celoti izpolnili letni proizvodni načrt, oz. ga v desetih mesecih celo že presegli za okrog 4 %.

Lani se je tovarna usmeriških naprav v Novem mestu združila s podjetjem „ELA“ za proizvodnjo elektrospojnih vezij. Nastala je tako organizacija z dvema samostojnima temeljnima organizacijama združenega dela, ki skupno zaposluje v letošnjem letu povprečno 428 delavcev (TOZD napajalne naprave 199, TOZD Spoji 229). Če kje, potem je prav na tem primeru dobro vidna pozitivna posledica integracije, saj oba delovna kolektiva uspešno izpolnjujeta svoje planске obveznosti in pri tem dosegata tudi sicer ugodne poslovne rezultate, čeravno tudi zanj veljavni problemi in težave, ki tarejo dandanes sleherni gospodarsko organizacijo.

Letošnji proizvodni načrt obeh TOZD novomeške tovarne predvideva za okrog 15 % večjo vrednost proizvodnje od lanske realizacije in 4,5 krat večji izvoz. Iz devet mesečnega poročila je razvidno, da je tovarna kot celota do konca septembra izpolnila 91,2 % letnega proizvodnega načrta, oz. TOZD Napajalne naprave 77,8 % in TOZD Spoji 104,2 %. Pri tem je TOZD Napajalne naprave sama za skoraj 30 % presegla načrtovani celoletni izvoz. Zanimivo pri tem je dejstvo, da so takšen proizvodni rezultat v novomeški tovarni dosegli ob celo za malenkost nižjem številu zaposlenih, kot ga je predvideval letni načrt, kar govori za povečano prizadevnost kolektivov obeh TOZD.

V oktobru je tako tovarna nadaljevala uspešno izpolnjevanje proizvodnega načrta in dosegla do konca meseca njegovo izpolnitev, oz. ga je celo presegla za okrog 4 %. V novembru in decembru bodo proizvodni dosežki obeh TOZD le še potrdili prejšnjo ugotovitev, da je združitev obeh to-

varn prinesla več kot pričakovane poslovne rezultate.

Ob navedenih proizvodnih rezultatih, so dosegli nadalje zadovoljive uspehe tudi pri celotnem dohodku. V devetih mesecih letošnjega poslovanja so prav pri tej postavki letnega načrta izpolnili že 93,7 %, kar pomeni, da bo letošnje poslovno leto zelo uspešno zaključeno. Tudi pri skupni akumulativnosti, torej seštevku ostanka dohodka in amortizacije je bilo v tem obdobju doseženo ugodno izboljšanje od lani in sicer z lanskimi 7,9 % na letošnjih 10,8 %.

Pri ostanku dohodka je bila v obdobju devetih mesecev dosežena ugodna stopnja, kar pa je tudi pogoj za pridobitev bančnih sredstev, potrebnih za uresničitev predvidenih investicijskih vlaganj v obeh temeljnih organizacijah združenega dela tovarne (Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 1.strani)

Kot novi sekretar se bo dosledno zavzemal za uresničevanje smernic 7. kongresa ZKS in X. kongresa ZKJ ter za čimprejšnjo stabilizacijo in odpravo žarišč nelikvidnosti v kranjski občini. Kljub 2-letni odsotnosti s svojega stalnega delovnega mesta v Elektromehaniki se želi, obogaten z izkušnjami z družbenopolitičnega dela na občinskem nivoju, ponovno vrniti nazaj v proizvodnjo.

Na novem delovnem mestu želimo Henrik Peternelju veliko uspehov!

ISKRA 3
Številka 40 — 2. november 1974

Program branžnega povezovanja TOZD moramo izpeljati

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zaključek razpravljanja na poročilo S. Faturja je bil v tem, da bodo družbenopolitične sile ter politični akcijski odbori v vseh TOZD imele še dokaj trdo delo, da se ustrezno zadovoljivo izvedejo sklepi skupščine ZP.

NOV SPORAZUM BRANŽE EMO

Direktor EMO Miro Jančigaj je pripomnil, da branža, katere mandator je, trenutno nima takih težav, kot so jih navajali predgovorniki, da pa kljub temu ne drže križem rok, temveč temeljito pripravljajo nov samoupravni sporazum svoje branže.

ODLOČITEV JE IZKLJUČNO NA DELAVCIH TOZD ŽARNICE

Jože Eržen, direktor Avtoelektrike, je v svojem analiziranju dosedaj opravljenega dela na področju povezovanja dela in sredstev delavcev TOZD branže AE poudaril dejstvo, da so z njihove strani opravljeni pogovori s tovariši iz TOZD Žarnice in je odločitev in nadaljnja „usoda“ tega kolektiva v okviru ene ali druge branže (ali „elementi“ ali „Avtoelektrika“) pač v rokah delavcev te TOZD. Med seboj so se dogovorili, da se bodo delavci TOZD Žarnice o tej zadevi odločili do 31. 10. 1974. J. Eržen je povedal, da so se v kolektivu dogovorili, da

„komerciala“ kot tudi RR (raziskovalno razvojna) dejavnost ostaneta v Ljubljani na lokacijah, kjer delujeta torej v tej smeri ni predvidenih nobenih sprememb.

TEŽAVE V PRAVNIH IN STATUSNIH ZADEVAH

Precej več nerešenih vprašanj v tej pripravljalni fazi je v svojem poročilu navedel direktor Alojz Žumer, ko je poročal o pripravah na formiranje branže „široka potrošnja“ in pri tem prosil ustrezne strokovne službe ZP tudi za pravno pomoč za zakonito izvedbo postopkov izločanja TOZD Avtomatika iz IEZE, spreminjanja statusov dosedanjih delovnih organizacij široke potrošnje in združevanja novih TOZD v branžno industrijo „široke potrošnje“.

ČIMPREJ JASNI ODGOVORI NA ZASTAVLJENA VPRAŠANJA

Jože Hujs je zaključil razpravo z ugotovitvijo, da proces branžnega povezovanja poteka zadovoljivo, kljub določenim subjektivnim težavam znotraj Iskre in nekaterim še nerešenim vprašanjem v naših zunanjih odnosih (SDK, LB, Občine). Vse to je možno pravočasno urediti s temeljito angažiranostjo vseh pozitivnih sil v

Iskri ter ob močni podpori družbenopolitičnih dejavnikov in samoupravnih organov tako TOZD kot delovne organizacije in ZP.

NE SMEMO DOPUSTITI NOBENEGA ZAVLAČEVANJA

Jože Čebela, predsednik sindikalnega odbora ZP, je ponovil zahtevo družbenopolitičnih organizacij, da se „reorganizacija“ Iskre zaključi s podpisom samoupravnega podpisa ZP še pred 31. 12. 1974, kar moralno politično zadošča vse odgovorne činitelje v ZP Iskra, da opravijo maksimalne napore za izvedbo te naloge. Dalje je Jože Čebela zahteval, da se takoj sestane predsedstvo skupščine ZP, ki je koordinator celotne politične akcije in prouči sedanje stanje ter podvzame tudi določene politične ukrepe, v kolikor bi bilo to potrebno. Z njim se je v celoti strinjal sekretar konference ZKS ZP.

Preskar ni poudaril potrebnost koordinirane akcije vseh dejavnikov za njeno izvedbo. Vsekakor pa bo treba še mnogo razpravljati, pojasnjevati in obrazlagati, da bodo odgovori kvalitetni in ustrezni ter v skladu s pravicami in dolžnostmi delavcev v združenem delu, je bila na zaključku splošna ugotovitev vseh udeležencev tega sestanka pri generalnem direktorju. I. S.

Mladina Iskre na pravi poti

V petek, 25. oktobra, je bila v Ljubljani redna letna konferenca mladine ZP ISKRA. Udeležili so se je predstavniki mladih iz številnih Iskrinih temeljnih organizacij združenega dela. Na seji so bili tudi gostje, med njimi predsednik skupščine ZP Iskre Vladimir Logar, predsednik sindikalne konference ZP Jože Čebela, predsednik aktiva ZB ZP Franc Križnar, članica sekretariata ZK ZP Aleksandra Gorup, tajnik družbenopolitičnih organizacij in v.d. direktorja Počitniške skupnosti ZP Janez Šilc, predstavniki ZP Gorenje in predstavniki Republiške konference ZMS.

Konferenco je odprl predsednik Miloš Pavlica, ki je po izvolitvi delovnega predsedstva in komisije za sklepe, poročal o delu Iskrine mladine — med letnima konferencama ter govoril o njenih načrtih.

Za njim je spregovoril dosedanj sekretar KK Tone Volčič, njegovemu poročilu pa je sledilo poročilo predstavnika nadzornega odbora. Poročili Miloša Pavlice in Toneta Volčiča objavljamo posebej na drugem mestu.

Konferenca se je nadaljevala z izvolitvijo novega sekretarja, ker je dosedanj sekretar Tone Volčič zaradi prezasedenosti odstopil. Delegati so ga dolžnosti razrešili in mu ob tej priložnosti izrekli vse priznanje za njegovo minulo delo v mladinskih vrstah. Tone Volčič obiskuje zdaj srednjo politično šolo v Ljubljani, mladinski aktivisti pa izražajo upanje, da se jim bo po šolanju spet aktivno pridružil.

Kot že rečeno so Toneta Volčiča razrešili, za novo sekretarko pa soglasno izvolili Vido Prinčič. Le-ta je doslej opravljala številne funkcije v različnih mladinskih organizacijah in aktivih, med drugim pa je tudi predsednica mladinskega aktiva v Iskra — Commerce.

Peta točka dnevnega reda je zajemala razpravo o programu dela mladine Iskre v prihodnje.

Delegati so se zanimali predvsem za graditev rekreacijskega centra v Pineti ter soglasno podprli ta načrt. Slišati je

(Nadaljevanje s 3. strani)

napajalnih naprav in elektrospojev. Ta investicijska vlaganja pa so več kot nujna v obeh TOZD, ker v obstoječih delovnih prostorih ni možna nadaljnja širitev proizvodnje.

Kljub ugodnim poslovnim rezultatom pa tudi novomeško tovarno tare nelikvidnost, premajhna pa so za tako naglo rast proizvodnje tudi obratovalna sredstva, saj jim novih virov zanje ni uspelo zagotoviti, ustrezno povečanju proizvodnje. Tudi prevelike terjatve so problem, ki stanje v tem pogledu še poslabšuje. Vendar pa skušajo vsem tem problemom kljubovati z boljšim izkoriščanjem notranjih rezerv in marljivim delom, ob zadostnih naraščanjih. Zado- voljivo je to, da so kljub tem problemom letos na poti ugodnih poslovnih rezultatov, pri čemer pa le v neznatni meri na račun spremenjenih cen svojih izdelkov.

Delovnima kolektivoma obeh novomeških TOZD želimo še naprej veliko uspehov, ki jim bodo omogočili uresničevanje prihodnjih načrtov. C.

bilo tudi nekaj nebitnih pripomb in vprašanj, ki pa jih je delegatom po- jasnili v.d. direktorja Počitniške skup- nosti Janez Šilc. Govoril je predvsem o tem, kako potekajo priprave na podpis samoupravnega sporazuma, spregovoril o problematiki financir- ranja, nekaterih pomislekih glede graditve in podobno. Na vprašanje, koliko bo stal penzija, je odgovoril, da bo to odvisno od dogovora znotraj združenega podjetja, da pa bodo storitve v tem, načrtovanem središču gotovo dosti cenejše kot v drugih tu- rističnih objektih. Janez Šilc je na- dalje opozoril, da je Iskra storila vse za poživitev rekreacijskega in delav- skega turizma.

Udeležence letne konference je zatem pozdravil predsednik sindikalne konference Jože Čebela. Tudi on je med drugim opozoril na velik pomen delavskega turizma ter s tem tudi na graditev v Pineti. Mlade je med drugim pozval, da naj še bolj marljivo pristopijo k reševanju tekoče problematike.

Spregovorila je tudi Aleksandra Gorup, ki je mlade pozdravila v imenu sekretariata ZK v ZP. Govorila je predvsem o ideološkopolitičnem izo- braževanju ter ob tej priložnosti opo- zorila, da je prav to izobraževanje šibka točka, ne samo v mladinski organizaciji, pač pa v vseh družbeno- političnih organizacijah. Dejala je, da čakajo komisijo za družbenopolitično izobraževanje pri koordinacijski kon- ferenci še velike naloge. Opozorila je tudi na nujnost tesnejše povezanosti mladinske organizacije z aktivni Zveze komunistov, sindikati in drugimi or- ganizacijami, nato pa je spregovorila tudi o vlogi mladih v delegatskem sistemu.

V razpravi je zatem sodeloval sekretar mladinskega aktiva v ZP Gorenje Janez Kos. Udeležence je pozdravil v imenu 3.500 mladih v ZP Gorenje. Najprej je spregovoril o skupnem telesu, ki so ga ustanovili mladi obeh podjetij ter dejal, da je vloga tega koordinacijskega telesa iz- redno pomembna, zato morajo biti v njem res najbolj delavni predstavniki mladih. Spregovoril je tudi o obvešča- nju mladih v obeh podjetjih ter menil, da bi morali imeti mladi v Iskri in Gorenju svoje glasilo. Ob tem je na- kazal na to, da imajo mladi v Gorenju svoje glasilo Telex ter dejal, da je najpomembnejši cilj tega glasila prav obveščanje mladih iz neposredne proizvodnje.

Konferenca se je nadaljevala z govorom predstavnika republiške konference ZSMS Zlatka Malija. Naj- prej je govoril o nalogah slovenske mladine po kongresu ZSMS v Morav- cih ter opozoril na velik pomen

mladih v ZP ISKRA v sedanjem ob- dobjju konstituiranja ZSMS. Sprego- voril je tudi o povezanosti med Iskri- no koordinacijsko konferenco in Republiško konferenco ZSMS ter dejal, da se je slovenska mladina so- glasno odločila za teritorialno pove- zanost, zato ne bi smeli govoriti o nekih težavah, ali nasprotjih.

Delegati Iskrinih mladinskih akti- vov je nato pozdravil predsednik aktiva Zveze borcev ZP Iskra Franc Križnar. Med drugim se je zavzel za to, da bi „Dan Iskre“ prihodnje leto organizirali v Velenju. Predstavnika Gorenja sta obljubila, da bosta pobudo tov. Križnarja posredovala pristojnim predstavnikom Združenega podjetja Gorenje.

Letna konferenca Iskrine mladine se je nadaljevala z govorom pre- sednika Miloša Pavlice, ki je sumiral pripombe in predloge razpravljalcev ter podal tudi svoje pripombe glede dejavnosti in nalog mladih v Iskri. Precej pozornosti je namenil letoš- njemu srečanju mladih v Bovcu ter dejal, da je bilo to srečanje lepa priložnost za spoznavanje med mladimi Iskre in Gorenja.

Ob koncu so delegati soglasno spre- jeli program dela kot tudi finančni predračun.

Za letno konferenco mladine zdru- ženega podjetja lahko rečemo, da je izredno uspela, saj je začrtala pravilno pot za delo v prihodnje, pot, ki ji bo pač treba slediti ter prijeti za delo.

Lado Drobež

Poročilo Miloša Pavlice

Za nami je obdobje desetmesečnih prizadevanj novega vodstva mladine v okviru ZP za poživitev aktivnosti in konsolidacije mladinskih vrst. To je bilo obdobje izredno pomembnih dogajanj tako v družbi, kot tudi v ZP. V tem obdobju so potekali 7. kongres ZKS, 10. kongres ZKJ in nedavno končani 9. kongres ZSMS. V ZP Iskra je bilo to obdobje dokončnega kon- stituiranja TOZD in v zadnjem smo priče intenzivnega dela na organizaciji branžnih industrij. V juniju je bil podpisan tudi samoupravni sporazum o združevanju med Iskro in Gorenjem v poslovno Združenje elektro k-kovinske industrije Slovenije. Vsa ta pomembna, kakor tudi cela vrsta manj pomembnih dogajanj je bistveno vpliva- la na delo mladine v tem času.

Ko ocenjujemo delo v preteklem obdobju, moramo brez dvoma ugotovi- ti, da smo dosegli lepe rezultate in v glavnem uspeli izvesti vse s pro- gramom zastavljene cilje. Mladi smo v tem obdobju s svojim delom dokazali svojo življenjsko moč in s tem ovrgli nekatere trditve o nedelavnosti in nezain- teresiranosti mladi generaciji.

V svojem poročilu se mislim dotak- niti le osnovnih problemov in uspehov pri našem delu. Detajlneje bo posa-

V okviru mednarodnega tehniškega sodelovanja in izmenjave študijskih delegacij med našo državo in Francijo se je mudila pred nekaj dnevi, med drugim tudi pri nas osemčlanska delegacija francoske agencije ACTIM, ki so jo sestavljali di- rektorji in tehniški strokovnjaki najpomembnejših podjetij francoske elektro- ske industrije.

Gostje so si pri nas ogledali tovarni telekomunikacij na Laborah in TEN v Stegnah, nato pa so imeli uvodne razgovore, brez konkretnih odločitev s pred- stavniki IRI in izvoznega TOZD IC.

mezne, akcije obdelal v svojem poro- čilu dosedanj sekretar Tone Vočič. Na seminarju predsedstva marca letos v Portorožu smo sprejeli program dela, v katerem so bile zajete bistvene akcije skupnega dela mladih v okviru ZP.

Te akcije so bile:

- seminar predsedstva,
- mladinske delovne brigade na Dugem otoku,
- štafeta mladih Iskre,
- srečanje mladih elektro-elektron- ske idnustrije Jugoslavije,
- udeležba v tradicionalni zvezni brigadi bratstva in enotnosti (Morava 74)

— srečanje mladih Iskre

Ta osnovni program je bil uspešno izveden, razen štafete mladih Iskre, o katerih bom spregovoril kasneje.

Poleg navedenega osnovnega pro- grama smo sprejeli v Portorožu tudi smernice za delo komisij pri predsed- stvu koordinacijske konference in nakazali vrsto vprašanj, s katerimi naj bi se predsedstvo v tem letu ukvarjalo. Ugotovili smo, da so:

- stanovanjska problematika mla- dih
- problemi nagrajevanja
- problem dopolnilnega izobraže- vanja
- problem pripravnikov in
- problem inovatorstva

premalo raziskani in s tem tudi ne- enotno urejeni v ZP. Čeprav se zave- damo, da je reševanje navedenih problemov odvisno od vrste speci- fičnih faktorjev, ki se pojavljajo v posameznih TOZD v ZP, si moramo mladi prizadevati, da se v enotnem ZP vsaj približno enako rešujejo ti bistve- ni interesi mladih. Vse, preveč smo navajeni, da o teh zelo aktualnih pro- bleminih govorimo le načelno, brez pravih podatkov, z besedami, kot so: dobro, zadovoljivo, ustrezno itd., ko pa se spustimo v detajlnejšo analizo reševanja teh problemov, ugotovimo, da na teh področjih nimamo zbranih osnovnih podatkov na osnovi katerih

bi lahko izvedli konkretne akcije. Tudi rezultati poizkusnih anket, ki smo jih dobili iz temeljnih organizacij ZSM so preveč splošni, saj nam mla- dinski aktivisti zagotavljajo, da je nemogoče dobiti pri strokovnih služ- bah ustrezne podatke, ker jih pač nimajo. Trdimo, da je reševanje nave- denih problemov tisti pokazatelj, ki nam kaže interese v posameznih TOZD za čim boljši položaj in s tem tudi za čim uspešnejše delo mladega človeka. Zato bomo še ostreje kot doslej zahtevali, da se tem problemom posveti večjo pozornost, da strokovne službe pripravijo ustrezne analize s teh področij, kar je brez dvoma tudi njihova dolžnost v skrbi za delavca in s tem še posebej mladega delavca. Seveda nočem trditi, da v vseh TOZD ZP nimajo ustrezno rešenih teh pro- blemov. V nekaterih TOZD so prav z aktivnim sodelovanjem mladinskih organizacij uspešno rešili glavno teh problemov. Naša naloga v bodočnosti bo, da izkušnje iz takih TOZD prene- semo v tiste TOZD, kjer tega še niso zadovoljivo rešili.

Pri delovanju v tem letu si je pred- sedstvo določilo predvsem štiri glavne smeri delovanja:

- ureditev odnosov z DPO, samo- upravni organi in strokovnimi služ- bami ZP, ter RK ZSMS
- poživitev dela neaktivnih temel- nih organizacij ZSM in ustanavljanje le-teh, kjer še niso organizirane
- vključevanje mladih v ZK in
- vključitev študentov v mladins- ko delo.

Ko ocenjujemo izvedbo teh zastav- ljenih nalog, ne moremo biti popol- noma zadovoljni. Če se najprej usta- vimo pri odnosih s sindikatom, mo- ramo reči, da je obveščanje o delu ustrezno izvedeno, še vedno pa nismo uspeli zadovoljivo izpolniti osnovne naloge, to je dosledno izvedbo organi- ziranja aktivov mladih delavcev. S formalnim preimenovanjem v aktivne mladih delavcev še nismo uspeli zago- tovit potrebne zastopanosti mladih v

Pomen standardizacije za preizkušanje in atestiranje izdelkov, s posebnim pogledom na mednarodno delitev dela

Na prvem jugoslovanskem posvetovanju „Standardizacija 74“, ki je bilo pred kratkim v Portorožu, je imel referat o tem področju tudi direktor sektorja za kvaliteto in metrologijo pri Iskrinem Raziskovalnem inštitutu prof. ing. France Mlakar. Zaradi aktualnosti objavljamo njegov govor v celoti.

Uvod

Pri razpravah o standardizaciji pogosto pomislimo najprej na dimen- zijske in podobne standarde, ki rešu- jejo predvsem medsebojno zamenljivost delov, tolerance ipd., kot tudi na standarde, ki določajo enotne mere, kjer se je standardizacija najprej začela razvijati in uveljavljati. Novejše naloge standardizacije, zlasti pa izre- den vzpon mednarodne delitve dela v zadnjih desetih, petnajstih letih pa so zahtevali od standardizacije, da razširi svoj program dela tudi na izdajanje standardov, predpisov, specifikacij in kriterijev za preskušanje kakovosti, varnosti, uporabnosti, zanesljivosti ipd., s čimer je postala standardizacija nenadomestljiv dejavnik za definiranje in zagotavljanje kakovosti industrijskih proizvodov.

NALOGE STANDARDIZACIJE PRI PRESKUŠANJU IN ATESTIRANJU PROIZVODOV

Na področju preskušanja in atesti- ranja proizvodov je osnovna naloga standardov in drugih podobnih nor- mativnih aktov, da predpisujejo minimalne zahteve, ki jih morajo materiali, polizdelki in končni izdelki izpolnjevati, pogosto pa je njihova naloga tudi v tem, da predpisujejo način odzemanja vzorcev, način preskušanja, merilne metode in po- stopke, preskuse in vplive okolja, v posebnih primerih pa tudi merilna vezja, instrumente in aparature. Standardi te skupine omogočajo enoten način preskušanja ob referen- čnih pogojih, enotno ocenjevanje lastnosti in ugotavljanje nivoja kakovosti v različnih laboratorijskih ne- odvisno od kraja preskušanja, kot tudi potrebno ponovljivost preskusov.

Specifikacije in kriteriji za kakovost, ki jih vsebujejo standardi, kot tudi zahteve za preskušanje, ki jih pred- pisujejo standardi, so vedno plod dol- goletnega zbiranja izkušenj in številnih laboratorijskih raziskav in preskusov, ki jih vodilni laboratoriji stalno izpo- polnjujejo in vsklajujejo z napredkom znanosti, tehnologije, merilne tehnike itd. Zaradi take povezave med stan- dardi in preskušanjem so organizacije, ki izdajajo nacionalne standarde, in organizacije, ki opravljajo preskuse ustreznosti standardom in izdajajo ateste oziroma certifikate, organizacijsko povezane, kolikor niso — kot npr. v vzhodnoevropskih državah — sploh združene v okviru skupnega državnega organa.

Tako kot vsi standardi so tudi standardi, ki obravnavajo preskušanje in atestiranje izdelkov, sprva nastajali na nacionalnem nivoju predvsem v industrijsko razvitih državah, uporabl- jali pa so jih pogosto tudi v državah in deželah, ki so bile v političnem, gospodarskem ali drugačnem vpliv- nem območju teh držav. Tako so se britanski standardi pred vojno uporabl- jali razen v Veliki Britaniji tudi v britanskih kolonijah, francoski stan- dardi v francoskih kolonijah, itd. Ko so pozneje kolonije dosegle politično

svobodo in neodvisnost, so kljub temu ravno prek standardov in drugih normativnih aktov ostale še vedno močno odvisne od nekdanjega kolo- nizatorja. Kar pomislimo, koliko let je trajalo, da je npr. Indija opustila an- gleški colski sistem in sprejela me- trskega, čeprav je šele ta korak dejansko omogočil dokončno in re- šnično neodvisnost Indije od an- gleškega gospodarstva.

Podobno se je dogajalo tudi v državah, ki niso imele lastne standar- dizacije, ker so se na področju teh- nične regulative oprle na tisto indu- strijsko razvitejšo državo, s katero so bili najživahnejši gospodarski stiki. To pa je imelo kajpak za posledico teh- nično, masikdaj pa tudi ekonomsko odvisnost. Ker naša država pred to vojno ni imela lastnih standardov in tehničnih predpisov, se je zaradi močnih gospodarskih stikov naslonila predvsem na nemško tehnično regu- lativo, tj. na standarde DIN, v elektro- tehniki pa na predpise VDE, kar je povzročilo, da se še do danes nismo povsem otresli tega vpliva. Čeprav smo po osvoboditvi vpeljali lastno standardizacijo, ki nam je doslej dala že nad 8000 standardov JUS in čeprav smo začeli izdajati lastne tehnične predpise, se še vedno srečujemo s sklicevanjem na nemške standarde in predpise tudi tam, kjer že vrsto let obstoje domači standardi in predpisi. Ali ni značilno, da je investitor jugo- slovanskega dela HE Đerdap definiral

lastnosti in zatheval preskuse elek- trične opreme na temelju VDE, ne pa na temelju JUS ali vsaj mednarodnih priporočil IEC?

PROBLEMI ZARADI RAZLIK V STANDARDIH POSAMEZNIH DRŽAV

Nacionalni standardi, ki so sprva nastajali neodvisno v posameznih industrijskih državah, so se med seboj razlikovali v najrazličnejših pogledih. Z gledišča zamenljivosti obstoji še dandanes v svetu razlika zaradi dveh različnih merskih sistemov, metrskega in colskega. Z vidika kakovosti ozi- roma atestiranja pa so razlike v stro- gosti izpolnjevanja posameznih ti- pičnih parametrov, v klimatskih in mehanskih pogojih ter zahtevah in kriterijih za preskušanje. Tako je bila npr. še pred nedavnim v Evropi pre- skusna napetost za mnoge električne predmete široke potrošnje 1500 V, v ZDA pa samo 900 V. Dokler se je izvažalo malo ali samo v države svojega vplivnega območja, še to ni bilo tako kritično, saj so razvitejše države svoje tehnične zahteve in kri- terije dejansko vsiljevale manj razvitim in jih tako spravljale v vedno večjo odvisnost.

Razlike, ki so v takih pogojih nastajanja standardov prihajale do izraza, pa so zaradi naraščanja sve- tovrne trgovine in zlasti še zaradi vedno uspešnejše delitve dela, začele

Mladina Iskre na pravi poti

organih sindikata. Za tako stanje je kriva premajhna iniciativa obeh organizacij za delo v tej smeri. Seveda pa je stanje po različnih TOZD zelo različno. Medtem, ko je mladina ponekod osnovni nosilec sindikalnega dela, jo v drugih TOZD sploh ni čutiti v delu sindikata. V najkrajšem času bo potrebno temeljito analizirati vzroke za tako stanje in ustrezno učinkovito ukrepati.

V odnosih z ZK je bilo sodelovanje odraz slabe organiziranosti in ne dovoljne aktivnosti ZK v ZP. Šele v zadnjem času je sodelovanje začelo in če bomo z delom v tej smeri nadaljevali, smo prepričani, da bomo v prihodnje v organizaciji ZK imeli podporo, kakršno želimo in moramo imeti. V posameznih TOZD je bilo sodelovanje med mladino in ZK tudi dokaj različno, brez dvoma pa bolje, kot na nivoju ZP. V večini TOZD so bile OOKZ podpora in iniciator za delo mladih, kar je vsekakor pohvalno.

Udeležba mladih pri delu samoupravnih organov končno dobiva vlogo, kakršno naj bi imela. Mladi smo se začeli zavedati, da samoupravno odločanje v TOZD ne more biti ustrezno brez naše aktivne udeležbe. Odločitve, ki jih danes kot samoupravljalci sprejemamo, bomo na lastni koži občutili jutri. Torej nam odgovorno ali neodgovorno upravljanje dolžnosti aktivnega samoupravljalca zagotavlja boljši ali slabši položaj naše TOZD jutri in s tem tudi boljši ali slabši položaj nas samih.

Na zadnji redni letni konferenci smo sprejeli sklep, da se v letošnjem letu najde ustrezna oblika udeležbe mladih Iskre v okviru ZSMS. Pri tem sklepu smo izhajali iz dejstva, da mladi Iskre predstavljamo pomemben delež mladih delavcev Slovenije. Že pri izvedbi štafete mladih Iskre smo se prepričali, da odnosi med našo KK in RK ZSMS niso urejeni. Prepričan sem, da vsi dobro poznate vrsto zapletov, ki so nastali pri izvedbi te akcije in jih zato ne bom ponavljal. Za rešitev neurejenih odnosov smo imeli v letošnjem letu več pogovorov. 9. kongres je sprejel novi statut ZSMS, v katerem so opredeljene tudi KK. Mladi iz Iskre smo v razpravah smatrali, da so KK v tem trenutku dovolj dobro opredeljene in smo zato podprli osnutek statuta. V tem smislu smo imeli tudi svoj prispevek k delu 9. kongresa, ki ste ga lahko prebrali v eni zadnjih števil glasila Iskre. Mladi iz Iskre imamo na področju koordinacijskih konferenc najdaljšo tradicijo in temu ustrezno je bil naš prispevek tudi ocenjen kot eno najkorektnjših razprav v komisiji za organiziranost in razvoj, ter statut ZSMS.

Seveda je sistem organiziranja mladih delavcev v okviru ZSMS živ organizem in zato bomo v prihodnje še aktivneje delovali v smeri najustrežnejše oblike organiziranosti s ciljem povečati učinkovitost našega dela. Smo v intenzivnem družbenem procesu vse večjih integracij TOZD po

posameznih panogah. Praktično smo dnevno priče ustanavljanja vse večjih koordinativnih teles ZSM v okviru takih integriranih skupnosti. Zato mladi Iskre smatramo, da se bo v bodočnosti pokazala močna potreba po organiziranju konferenc mladih delavcev po panožnem principu. Toda to je stvar bodočnosti in temeljnih analiz.

V zadnjem času smo začeli uvajati dogovarjanje med občinskimi konferencami ZSM na območju katerih so naše temeljne organizacije ZSM in KK ZSMS ZP. Ta oblika dela se nam je pokazala v tem predhodnem obdobju kot najuspešnejša. Na skupnih sestankih si bomo prizadevali doseči dogovore, ki naj bi nam omogočili kar najučinkovitejše delovanje temeljnih organizacij ZSM ZP Iskra.

V letošnjem letu smo opravili veliko dela na oživljanju dela neaktivnih organizacij in ustanavljanju aktivov, kjer jih do sedaj ni bilo. Trenutno lahko trdimo, da temeljne organizacije ZSM niso ustanovljene samo v nekaj TOZD, kjer za njihovo organiziranje zaradi izredno majhnega števila mladih ni realnih pogojev. Člani sekretariata KK smo v letošnjem letu opravili vrsto sestankov, na katerih smo se v posameznih TOZD dogovorili za ustanavljanje temeljnih organizacij ZSM. Na teh sestankih smo se s tovariši po TOZD dogovorili o oblikah dela in jim dali vrsto iniciativ za njihovo nadaljnje delovanje. V vseh primerih smo uspešno pritegnili k sodelovanju OOKZ in sindikat v teh TOZD, ki so nam nudili pri tem delu veliko podporo. Tako lahko danes prvič trdimo, da so po vseh TOZD mladi ustrezno organizirani. Seveda je aktivnost posameznih temeljnih organizacij ZSM dokaj različna. Bistven problem, s katerim se mladi po TOZD srečujejo, je kadrovska problematika. Mlad človek je dnevno izpostavljen vrsti dogodkov, ki bistveno vplivajo na njegovo razpolaganje s prostim časom. Tega smo se zavedali že na samem začetku, zato smo si zastavili nalogo za intenzivno delo na sprejemanju mladih v ZK. Prepričani smo bili, da si bomo s tem ustvarili dobro kadrovske podlago, ki je izredno pomembna za uspešno delovanje. Lahko smo zadovoljni z rezultati, ki smo jih v letošnjem letu dosegli pri sprejemu mladih v ZK, obenem pa nas ti rezultati zadržujejo, da ohranimo enako intenzivnost pri tem delu tudi v prihodnje. To delo ne prenese kampanjskosti in zato mora taka kadrovska politika ostati tudi v prihodnje ena naših temeljnih nalog. Pri tem izhajamo iz tega, da morajo mladi aktivisti, ki so s svojim delom pri mladini potrdili svojo razredno pripadnost, nujno dobiti mesto v vrstah ZK. Prepričani smo, da smo mladi sposobni poživiti delo včasih že okostenelih in neučinkovitih OOKZ s svojo mladostno zagnanostjo in brezkompromisnostjo. Poleg tega menimo, da je ZK tista sredina, ki je sposobna in mora učinkovito uspo-

sobiti mladega človeka za opravljanje svojega družbenopolitičnega, kakor tudi samoupravnega dela.

V letošnjem letu smo si prizadevali tudi za vključitev štipendistov Iskre v mladinsko delo.

Štipendisti predstavljajo pomembno število mladih ljudi v Iskri. Dosedanja praksa nam je pokazala, da smo večino teh mladih ljudi skoraj nepovratno izgubljali, ker jih nismo pravočasno uspeli vključiti v svoje delo. Pravočasna vključitev štipendistov nam omogoča pridobivanje potencialnih razgledanih mladinskih aktivistov. Prepričani smo, da bomo z uspešno izvedbo zastavljene akcije uspeli najti tem mladim ljudem ustrezno mesto v naših vrstah. V ta namen smo se v tem letu s klubom štipendistov odločili za naslednje akcije:

- Vključitev predstavnika štipendistov v sekretariat predsedstva KK
- izdelati program seznanjanja štipendistov v času počitniške prakse v TOZD.

Ta program je vseboval obvezno seznanjanje štipendistov z delom DPO in samoupravnih organov.

- izvesti anketo o željah štipendistov v obdobju počitniške prakse
- ustanovitev kluba mladih inovatorjev (predvsem z namenom združevanja štipendistov, ki se šolajo na različnih zavodih).

Zastavljen program smo uspešno izvedli in danes se kažejo že tudi prvi rezultati.

V juniju je bil podpisan samo upravni sporazum, ki je tudi formalno potrdil željo delavcev Iskre in Gorenja po združitvi v enotno SOZD. Delo za dosledno izpeljavo podpisanega sporazuma bo dolgo in naporno. Mladi smo bili prvi, ki smo dali svoj prispevek pospešenju dokončnega zlitja obeh ZP. Že v avgustu smo ustanovili skupno koordinativno telo za koordiniranje možnih skupnih akcij s ciljem spoznavanja in združevanja interesov mladih. Plod prvih dogovorov je bilo skupno srečanje mladih Iskre in Gorenja v Bovcu pretekli mesec. To

skupno srečanje nam je potrdilo pravilnost zastavljene smeri delovanja. Mladi obeh ZP ugotavljamo, da so naši problemi in interesi enaki, zato smo prepričani, da bomo z združitvijo izkušnji dosegli novo kvaliteto v našem delu. Začetni uspešni koraki v tej smeri so storjeni in ti so nam porok za nadaljnjo uspešno razvijanje sodelovanja. V najkrajšem času bomo seveda z ostalimi DPO morali najti najustrežnejšo obliko delovanja z ustanovitvijo enotne KK v okviru našega poslovnega združenja. Nivoji organiziranja bodo morali izhajati iz temeljnih organizacij ZSMS preko branžnih konferenc ZSMS do KK ZSMS.

Ko torej ocenjujemo delo mladih ZP v tem obdobju smo lahko zadovoljni z rezultati. Mladi smo v tem obdobju našli sami sebe in dobro zastavili z delom. Pri tem delu pa smo, kar je povsem normalno, naredili tudi nekaj napak. Ugotoviti moramo, da se včasih nismo uspeli izogniti poslednega neformalnega dela. Dosledno izvedbo množičnega odločanja nam je onemogočalo neustrezno informiranje. Zadovoljivega obveščanja ni mogoče izvesti v popolnosti preko glasila Iskra, čeprav je bil letos v tem storjen velik korak naprej. Volontersko opravljanje funkcij tudi onemogoča tako predsedniku, kot sekretarju pripravo večjih količin materialov in njihovo razpošiljanje po aktivih, še posebno ker nimamo na nivoju ZP službe, ki bi nam bila pri tem delu v pomoč. Že dalj časa se kaže potreba po ustanovitvi take službe, ki bi lahko za DPO opravljala vsaj administrativna dela.

Na zadnji seji letne konference smo ustanovili sekretariat predsedstva KK, ki naj bi opravljal tudi to informacijsko vez. Namenoma smo opredelili bazensko sestavo sekretariata, da bi s tem dosegli z rednimi poročili članov sekretariata, tekoče obveščanje. Kljub temu, da je sekretariat v letošnjem letu opravil veliko delo, ravno naloga okrog informiranja ni bila vedno dosledno izvedena.

Relativno skromna finančna sredstva so nam v letošnjem letu tudi onemogočila zadovoljivo delo komisij, ter izvedbo projekta delavske litera-

ture, ki smo ga planirali s skupnostjo študentov Ljubljanske univerze.

Pred nami je v prihodnjem obdobju vrsta nalog, ki nam jih je zastavil nedavno končani 9. kongres ZSMS, ter tistih, ki nam jih nalaga intenzivno delo za izvedbo branž v ZP ter dokončna uresničitev samoupravnega sporazuma o združevanju med Iskro in Gorenjem. Le s stalnim kritičnim preverjanjem storjenega bomo lahko dosegli v nadaljnjem delu tiste rezultate, ki jih moramo dosegati.

Poročilo Toneta Volčiča

Delo sekretarja sem prevzel 21.12.1974, ko sem bil izvoljen na redni volilni letni konferenci KK ZSMS ZP Iskra.

Na tej konferenci smo sprejeli program dela, ki smo ga začeli uresničevati s 1. sejo predsedstva. Do oktobra 1974 smo imeli štiri seje predsedstva in devet sej sekretariata. Delo je potekalo po predvidenem programu.

V marcu smo imeli tridnevni izobraževalni seminar v Portorožu, na katerem so sodelovali kot predavatelji tudi predstavniki Iskra Commerce in ZP Iskra ter Republiške konference ZSMS. Seminarja se je udeležilo okrog 100 mladink in mladincev iz vseh temeljnih organizacij združenega dela Iskre.

V aprilu smo organizirali mladinsko delovno brigado na Dugem otoku in to v dveh izmenah po 10 dni, kjer smo pripravljali počitniški kamp Iskre.

Maja smo se udeležili že tradicionalnega srečanja mladih elektro in elektronske industrije, ki je bilo v Cetinju.

Avgusta smo poslali tri mladince v zvezno mladinsko delovno brigado Bratstvo in enotnost, ki je bila v Lomnici pri Kruševcu.

14. septembra smo organizirali izlet mladih Iskre in Gorenja, ki je bil v Bovcu.

Že na prvi seji predsedstva smo imenovali člane komisije za družbeno-ekonomske odnose, komisije za idejno-politično delo in komisije za informiranje.

Komisija za družbeno-ekonomske odnose je pričela z delom in zbrala že določene podatke, ki bodo osnova za nadaljnje delo komisije.

Komisija za idejno-politično delo si je zastavila za nalogo najprej pripraviti statut KK ZSMS ZP Iskra. Vendar ga do sedaj še ni izdala v dokončni obliki, ker je čakala na zaključke devetega kongresa ZSMS. Poleg tega bo morala upoštevati še spremembe, ki bodo sledile zaradi reorganiziranosti v poslovanju ZP Iskra.

Komisija za informiranje je določila kandidata za svet glasila Iskra. Naloga komisije je bila predvsem vpliv na politiko informiranja v sodelovanju z glasilom Iskre. Komisija pa v pravem smislu še ni zaživela in potrebno bi bilo organizirati ustrezno mrežo informatorjev.

25. oktobra je obiskala Elektromehaniko 8-članska francoska gospodarska delegacija za telekomunikacije. Razvoj in opis proizvodnega programa s posebnim poudarkom na telekomunikacijah je v kratkem oralni dipl. ing. Ivan Fink, nakar so si gostje ogledali proizvodni program v stari produkciji in na Laborah. Detajlni poslovni razgovori so se nadaljevali v Projektivno-poslovnem centru Iskre v Ljubljani. Foto: I.O.

predvsem v naslednjih smereh:

- poenotenje osnovnih zahtev, ki jih morajo industrijski proizvodi izpolnjevati zlasti z gledišča varnosti, zanesljivosti, uporabnosti in varstva okolja;

- poenotenje preskusnih postopkov in metod, referenčnih vrednosti vplivnih veličin, načina in zaporedja izvajanja preskusov ter navajanja merilnih rezultatov;

- medsebojno priznavanje preskusov, opravljenih v pooblaščenih preskuševališčih;

- formiranje nadnacionalnega sistema atestiranja ter izdajanje mednarodno veljavnih atestov oziroma certifikatov;

- koordiniranje dela pooblaščenih preskuševališč, izmenjava izkušenj pri preskušanju in izdelavi specialne preskusne opreme kot tudi zagotavljanje enotnih stališč v primerih, če zahteve v standardih niso dovolj precizirane.

Iz dosedanjih izkušenj dela na tem področju moremo sklepati, da bodo standardi zaradi vedno strožjih zahtev zlasti z vidika varnosti in zaščite okolja predpisovali vedno strožje zahteve za izdelke, zaradi česar bodo tudi preskusi postajali bolj komplicirani. Zato bo za preskuse potrebna zahtevnejša oprema, preskusi bodo tudi stroški zanje tvorili večji delež v ceni izdelka. Tega dejstva se vsi zavedajo in iščejo možnosti, da bi ob nezmanjšani kakovosti stroške za

preskuse omejili na razumno mero. Izhoda sta dva: povečati proizvodne serije, kar je zlasti v manjših državah možno z izvozom oziroma z mednarodno delitvijo dela, ter hkrati odpraviti nepotrebno ponavljanje celotnih tipskih preskusov. V sedanjih pogojih mednarodne trgovine in delitve dela namreč naletimo v večini držav na zahtevo, da se tipsko preskušanje proizvodov v celoti ponovi, kar pomeni tako povečanje stroškov kot izgubo časa. Zato bo v bodoče v mednarodni delitvi dela izredno pomembno in morda celo nujno, da se z mednarodnimi sporazumi doseže, da se tipski preskus proizvodov načeloma v celoti opravi samo v pooblaščenem preskuševališču v državi proizvajalca, na temelju recipročnosti in medsebojnega zaupanja pa se prizna tudi v drugih državah, podpisnicah sporazuma. Zaradi velikih prednosti, ki jih tak sistem nudi, so v to smer usmerjeni v zadnjih letih napori tako mednarodnih in regionalnih organizacij za standardizacijo kot tudi Ekonomske komisije za Evropo pri Organizaciji združenih narodov.

Doslej je na tem področju dosegla največ uspehov Mednarodna komisija za pravila za atestiranje električnih izdelkov (International Commission on Rules for the Approval of Electrical Equipment - CEE), ki je že pred nekaj leti uvedla za električne izdelke široke potrošnje in instalacijski material mednarodni sistem atestiranja teh

izdelkov z gledišča varnosti pred električnim udarom in požarom v okviru svoje specializirane organizacije, imenovane Certification Body - CB. V ta sistem je vključena že večina evropskih držav in je bilo doslej izdanih že blizu tisoč mednarodno veljavnih certifikatov (atestov). Nadaljnjo izpopolnitev tega sistema predstavlja enoten odobritveni znak, ki naj bi postopoma zamenjal nacionalne preskusne znake oziroma znake kakovosti in ki potrjuje, da izdelki s tem znakom ustrezajo specifikacijam te organizacije. Za pridobitev mednarodno veljavnega certifikata oziroma dovoljenja za uporabo odobritvenega znaka zadošča uspešno opravljen tipski preskus v enem oziroma največ dveh priznanih preskuševališčih.

Mednarodna elektrotehniška komisija (International Electrotechnical Commission - IEC) je doslej izdala celo vrsto priporočil oziroma mednarodnih standardov, ki vsebujejo zelo podrobne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati posamezni elementi, podsestavci oziroma končni izdelki, kot tudi preskusne postopke in metode za njih preskušanje, medtem ko je samo preskušanje prepuščala svojim nacionalnim komitejem. Vendar je zaradi potreb v najnovejšem času začela razširjati področje svojega dela tudi na področje preskušanja in medsebojnega priznavanja preskusov. V ta namen je za atestiranje elementov elektronskih naprav ustanovila posebno organiza-

cijo, medtem ko je na drugih področjih predvideno sodelovanje z Mednarodno organizacijo za standardizacijo, s katerim naj bi zagotovili enotne principe dela.

Mednarodna organizacija za standardizacijo (International Organization for Standardization - ISO) je zaupala reševanje atestiranja proizvodov ter pripadajoče formiranje mednarodnega sistema posebnemu odboru za atestiranje (Certification Committee - CERTICO), medtem ko je izšlo prvo priporočilo, ki obravnava označevanje izdelkov široke potrošnje, ki ustrezajo standardom (ISO/R 189) že leta 1961. To priporočilo je sedaj v reviziji, v pripravi pa je tudi izdelava navodila za standardne metode za preskuse uporabnosti potrošniških izdelkov. Posebno pozornost pa zasluži „Skupna načela za sisteme atestiranja in pripadajoče standarde, veljavna za ISO in IEC“, ki sta jih pred nedavnim sprejeli obe organizaciji.

DEJAVNOST GOSPODARSKE KOMISIJE ZA EVROPO

Gospodarska komisija za Evropo (Economic Commission for Europe - ECE) pri Organizaciji združenih narodov je pri obravnavi problema, kako

DELO MEDNARODNIH ORGANIZACIJ ZA STANDARDIZACIJO

Na področju preskušanja in atestiranja proizvodov se delo mednarodnih organizacij za standardizacijo razvija

Skrb za varstvo

Celje sodi med tista slovenska mesta, ki se ne morejo pohvaliti s kaj več čistim ozračjem in s čistostjo potokov in rek. Glavna žarišča za onesnaženje zraka pa tudi za odpadne vode so predvsem Cinkarna, Železarna in EMO.

Na pritisk družbenih organov in javnosti so se v nekaterih celjskih podjetjih lotili precej dragih programov za saniranje stanja, predvsem za vgrajevanje čistilnih naprav.

Takšni prisilni ukrepi pa niso bili potrebni v Iskri industrija EMO, saj se v tem kolektivu že vrsto let z vso resnostjo borijo proti onesnaževanju tako ozračja, kot voda, hkrati pa skušajo svoje delavce zaščititi pred vsakršnimi poškodbami.

O problemih, ki jih tarejo na področju varstva pri delu v EMO, smo se pogovarjali z nekaterimi delavci ter varnostnimi tehnikami.

Glede čiščenja odpadnih voda so sklenili, da bodo prihodnje leto kupili čistilno napravo. Ta investicija – okoli 80 milij. novih dinarjev je izredno visoka, obenem pa tudi zelo vprašljiva, ker proizvajalci te opreme ne morejo zagotoviti uspešnosti delovanja naprave. Za vsako tovarno morajo namreč izdelati posebno napravo, ki se seveda razlikuje od prejšnjih in je prilagojena konkretnim pogojem, ki so od tovarne do tovarne različni. Odločili se bodo seveda za najboljšega ponudnika, tako da so prepričani, da ne bodo imeli več težav z odplakovanjem.

V EMO imajo velik problem tudi zaradi precejšnje vročine v nekaterih delovnih dvoranah, predvsem v emajlirnici. Ta problem so delno že rešili s tem, ko so postavili nadstrešje, ki ga poleti odpirajo. Pred leti, ko še niso imeli nadstrešja, so zrak v emajlirnici hladili tako, da so streho polivali s hladno vodo. S tem polivanjem so ohladili zrak za okoli 5 stopinj, zdaj, ko imajo nadstrešje pa je v dvorani hladneje za okoli 10 stopinj, kljub temu pa še vedno namerijo okoli 40 stopinj C. Vedeti je namreč treba, da so v emajlirnici velikanske peči za

žganje emajla in te so glavni krivec, da je v prostorih, predvsem blizu peči neprimerna temperatura za normalno opravljanje dela.

Če bi hoteli problem dokončno rešiti, bi se morali odločiti za izredno visoko investicijo, ker bi morali postaviti velikanske naprave za dovajanje svežega zraka iz zunanosti v emajlirnico. Dovajati bi morali samo čisti zrak, saj bi se v nasprotnem primeru prašni delci oprijeli mokrega emajla in ga tako poškodovali.

Medtem ko imajo v emajlirnici problem zaradi hude vročine, pa se v starem radiatorskem oddelku borijo proti nečistemu zraku. Ta slab zrak nastaja pri varjenju mastne pločvine. V novem radiatorskem oddelku tega problema nimajo, čeprav se ubadajo z vprašanjem, kako omogočiti, da bi imeli v prostorih čist zrak, saj ga v lakirnici precej „pokvari“.

V EMO so se lani še bolj zagnano kot minula leta lotili problema, kako zaščititi delavce, ki delajo pri bolj nevarnih strojih. Na vseh strojih, kjer je obstajala večja nevarnost poškodb, so montirali podajalne naprave. Le-te omogočajo, da delavcu ni treba z roko pod orodje, pač pa podajalna naprava sama porine polizdelek v stroj in ga sama tudi potisne ven. Lahko rečemo, da se je velika večina delavcev vlagala prekvalificirala v „opazovalce“, ki pazijo le na to, da bo stroj pravilno deloval. Podajalne naprave so izredno vplivale na to, da se je število hujših poškodb zmanjšalo.

Glavna naloga varnostne službe v EMO je zdaj ta, da bi vse tehnološke postopke vskladili s temi novimi podajalnimi napravami, z novim načinom vlaganja. Sem sodi tudi nadzor nad novo kupljenimi stroji, saj morajo

Lep primer, kako so zavarovali delavca pred poškodbami, so tudi velike stiskalnice, ki jih ni mogoče vključiti, ne da bi se vsi delavci, ki delajo pri določenem stroju, z obema rokama, oprijeli za vklopna mesta. V

EMO imajo npr. velikansko stiskalnico, pri kateri delajo štirje delavci. Stroj je zato opremljen s štirimi vklopnimi mesti. Če samo en delavec umakne roko z vklopnega mesta, se stiskalnica avtomatično ustavi.

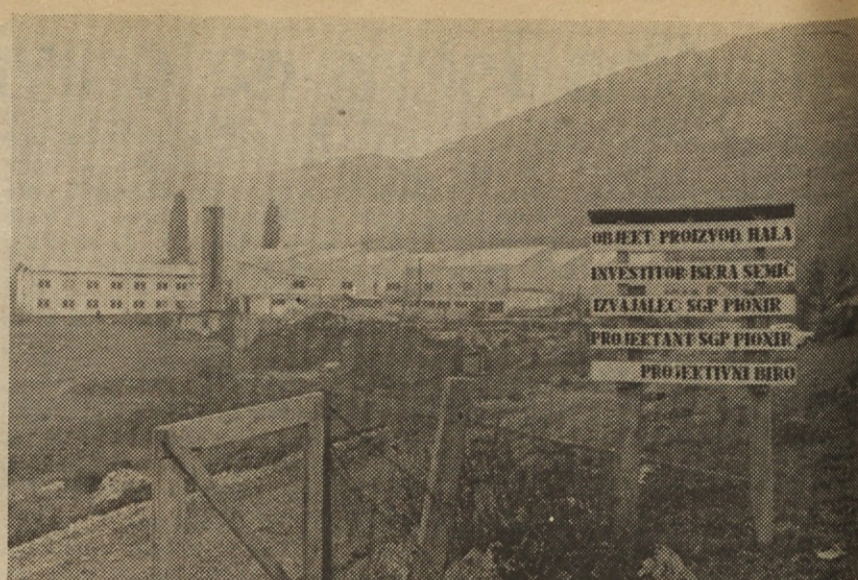
Nekaj več poškodb je v EMO kriva precejšnja fluktuacija. Število poškodb je namreč odvisno od tega, koliko so ljudje navajeni na določeno delo. V EMO so eden največjih porabnikov tanke pločvine. Pri delu z njo je treba imeti veliko delovnih izkušenj, česar pa pri takšni fluktuaciji kot je, ni mogoče doseči. V prvih devetih mesecih so imeli v EMO okoli 150 poškodb s staležem in okoli 2500 poškodb brez staleža. Smrtnega primera v celjski Iskri niso imeli že od leta 1966, res pa je, da so imeli minula leta več hujših poškodb, toda tudi te so v zadnjih dveh letih vse redkeje. lad

ISKRA – MEHANIZMI, LIPNICA

REALIZACIJA PLANA MEHANIZMOV ZA L. 1975 VPRAŠLJIVA

Po nekaj letih so bili v TOZD Mehanizmi v mesecih septembru in oktobru spet pod zastavljenim proizvodnim planom. Vse kaže, da bo zato tudi letna kumulativa padla za nekaj % pod 100. Glavni vzrok za to je zakasnitev pri dobavi uvoznega materiala ter pomanjkanje prostorov. Letošnje leto bo sicer možno zadostiti postavkam letnega plana, vprašanje pa je, če bo v obstoječih razmerah to možno izvesti tudi drugo leto, saj je predviden 34 % porast fizične proizvodnje, izvoz pa za skoraj 100 % glede na letošnjo predvideno realizacijo. Vse zavisi od pravočasne gradnje novega proizvodnega objekta, kar pa realno gledano po dosedanjem poteku del – slabo kaže. V kratkem bo o nastali situaciji razpravljali tudi DS TOZD. Ker iz majskega predloga plana TOZD Mehanizmov za l. 1975 ne bo pravočasno realizirana niti prva točka (to je prilagoditev prostorskih kapacitet problemom galvanike in produkcije), je seveda močno vprašljiva tudi realizacija vseh nadaljnjih.

V.B.R.

V tovarni kondenzatorjev v Semiču spet gradijo. To pot je stekla gradnja 3.400 kv. metrov velikih proizvodnih prostorov, v katerih bodo lahko še naprej širili obseg svoje proizvodnje. Več o tem in o uspešnem delu tega delovnega kolektiva prihodnjič.

ISKRA - POLPREVODNIKI, TRBOVLJE

Dodatni petminutni odmori med delom

V Polprevodnikih v Trbovljah so ugotovili, da jih pride ceneje, če jim malice pripravljajo v hotelu Rudar, od koder jih že več let tudi vozijo. Ker pa imajo menzo precej majhno, so morali razdeliti čas za malico na dva dela. Prvi del je od 9. do 9,30, drugi del pa od 9,30 do 10. ure.

Delavci v TPT so v glavnem zadovoljni s kvaliteto malic, saj lahko vsak dan izbirajo med enim toplim obrokom in več hladnimi, hkrati pa lahko kupijo tudi mineralne vode, sokove, pa tudi pivo. V tovarni ugotavljajo, da tega, ker prodajajo tudi pivo, delavci ne izkoriščajo, tako da doslej še niso imeli nobenega primera, da bi se kdo opil. Morda tega sploh ne bi bilo potrebno omenjati, če se v nekaterih drugih Iskrinih organizacijah ne bi tako neelastično držali pravila, da pri njih alkohola ne bodo prodajali. Trboveljčani se pač dobro zavedajo, da jim vodstvo kolektiva zaupa in tako doslej še nihče ni izkoristil razumevanja in dobre volje.

V Polprevodnikih pa obenem poudarjajo, da bodo takoj, ko bo kdo izkoristil to, da prodajajo pivo in se opil, ukinili prodajo te osvežilne pijače, ki le v majhnih količinah vsebuje alkohol – od 2 do 3 %.

Naj se povrnemo nazaj k malicam. V trboveljski Iskri skušajo zdaj doseči to, da bi delavci čimprej dobili malico, da bi manj časa porabili za okrepčevanje in da bi imeli več časa za rekreacijo in počitek.

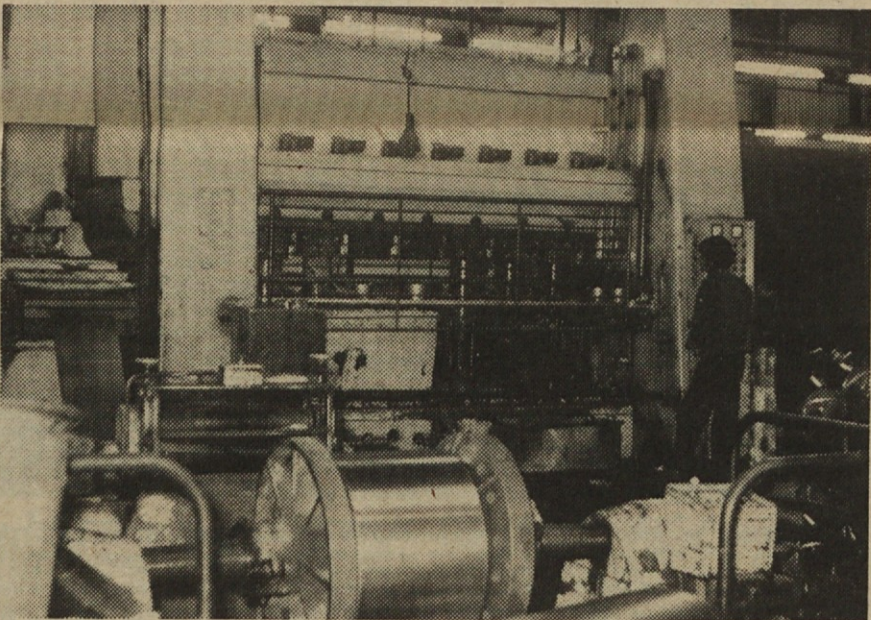
Malica stane pet din. Od te vsote

plača delavec dva din, tri dinarje pa refundira tovarna. Zdaj pa že razmišljajo o tem, da bi spremenili ta sistem, ker nosijo nekatere delavke in delavci malice s seboj in zato ti ljudje nimajo ničesar od te refundacije podjetja. Pojavljajo se namreč določene razlike, ki jih bodo morali v dogledni prihodnosti odpraviti.

V Polprevodnikih pa so medtem prvi v Iskri uvedli novost, in to več petminutnih odmorov. Zanje so se odločili predvsem zato, ker nimajo ustreznih prezračevalnih naprav. Pred glavno malico imajo en petminuten odmor, po malici pa dva. To velja za poletno sezono, pozimi pa bodo verjetno en odmor – enega od tistih dveh po malici ukinili. Ti odmori izredno ugodno vplivajo na delovno storilnost, saj preprečujejo monotonijo pri delu, hkrati pa omogočijo delavcem, da se psihično spočijejo pa tudi ohladijo zaradi vročine v delovnih dvoranah.

Se en cilj so dosegli s temi odmori – uvedli so nadzor odsotnosti z delovnega mesta. Svoj čas so delavci v Polprevodnikih zapuščali delovna mesta, kadar se jim je zljubilo, zdaj pa imajo „uzakonjene“ termine. Takrat gredo lahko v menzo, brezplačno lahko spi-jejo čaj ali kavo ipd. Petminutne odmori nimajo vsi naenkrat, pač pa vsaka linija posebej glede na tehnološki proces.

Kot vidite, prijetna novost iz trboveljskih Polprevodnikov, o kateri bi veljalo razmisliti tudi v drugih Iskrinih organizacijah.

Večstopenska stiskalnica v surovinskem obratu je pomembna pridobitev.

(Nadaljevanje z 2. strani)

Med vsemi prijavi je bilo največ predlogov za spremembo delovnih postopkov in izboljšav na orodjih. Po številu prijav je bila tovarna ATC na prvem mestu. Sicer so te izboljšave po značaju manjše izpopolnitve v tehnologiji, ki so ob uvajanju novega artikla povsem razumljive. Pot do utečene serije res ni kratka, posebno še pri dokaj zahtevnem artiklu kot so elektronske centrale.

Od vseh prijav je bilo 17 predlogov pozitivno rešenih in nagrajenih, medtem ko trije predlogi niso bili osvojeni. Ostali predlogi so še v postopku. Za boljšo razlago še to, da znaša skupna vsota izplačanih odškodnin 55.669,00 N din.

—ŠK—

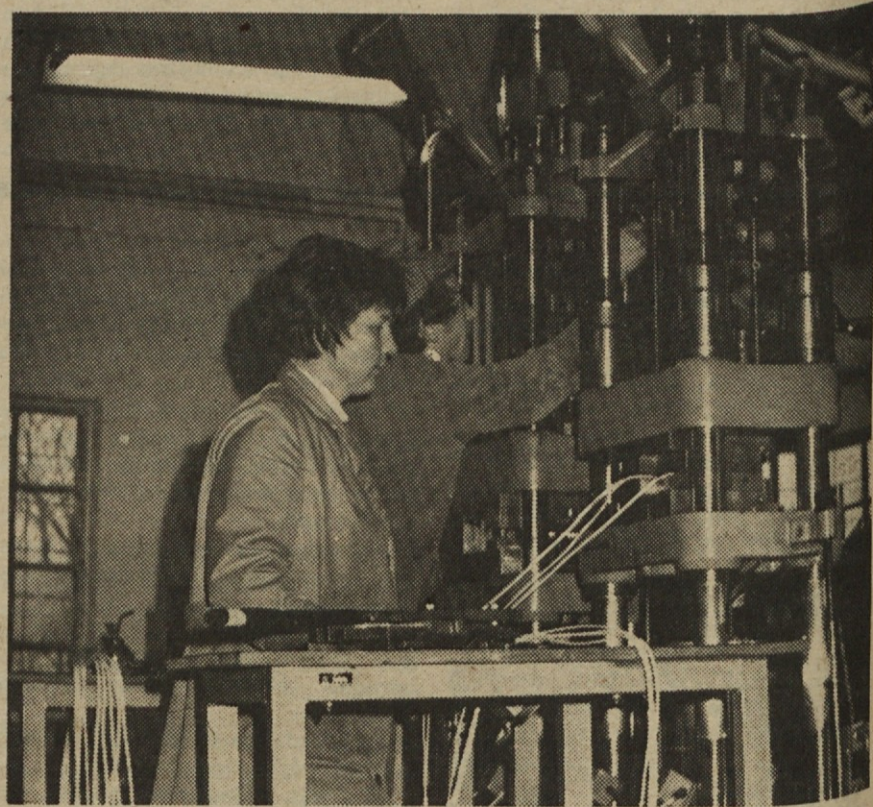
odstraniti ovire v mednarodni trgovini, ugotovila, da predstavljajo eno največjih ovir razlike v tehničnih zadevah, tj. različni standardi in tehnični predpisi v posameznih državah, ki jih kljub prizadevanjem mednarodnih organizacij za standardizacijo (ISO, IEC) oziroma za atestiranje (CEE) še vedno ni uspelo odpraviti. V ta namen je Gospodarska komisija za Evropo v zadnjih letih organizirala že tri sestanke vladnih predstavnikov, zadolženih za politiko standardizacije (januarja 1970, januarja 1972, januarja 1974), na katerih so potrdili, da pomanjkanje enotnih standardov in nevsklajenosti preskusov povzroča nepotrebno ponavljanje preskusov v posameznih državah, s tem pa tudi večje stroške in izgubo časa. Hkrati so ugotovili, da je treba v bodoče nacionalne standarde in tehnične predpise čim bolj poenotiti in vskladiti z mednarodnimi ter doseči medsebojno priznavanje preskusov ustreznosti tem standardom. Sklenili so, da je treba vladam priporočiti princip sklicevanja na standarde na temelju dokumentov IOS in IEC ter pripraviti seznam proizvodov, za katere so potrebe po poenotenju največje. Pomembnost teh sklepov je neprecenljiva, saj se je s tem reševanje problematike preneslo na nivo vladnih

organov in tako dobilo večjo težo, kot jo lahko dosežejo strokovne in podobne nevladne organizacije. Upoštevati je namreč treba, da so v Zahodni Evropi organizacije za standardizacijo in zlasti še za atestiranje v splošnem nevladne organizacije. Morda zastavljena pot ne bo tako hitra, ker so v tem primeru dokončni sklepi povezani z ratifikacijo sporazumov ipd., vendar lahko upamo, da bodo odločitve tako koristne, da vlade prizadetih držav ne bodo zavlačevale njih realizacije.

V naši državi smo lastno standardizacijo uvedli po osvoboditvi, in sicer takoj kot državni organ oziroma kot organ federacije. Delo za standardizacijo je do lani potekalo na temelju zakona, ki je izšel leta 1961 in ki ga je letos nadomestil novi, z ustavnimi dopolnili oziroma z novo ustavo usklajeni zakon. Za oba zakona moramo ugotoviti, da vprašanje preskušanja in atestiranja ter zagotavljanja ustreznosti proizvodov standardom zaradi represivnega načela kontrole nista rešila zadovoljivo, pa tudi znaki kakovosti, ki jih je zakon od 1961. leta predvideval, niso odigrali svoje vloge, čeprav so jih nekatere organizacije uvedle in skušale uveljaviti. To je imelo za posledico vrsto težav tako za jugoslovanske potrošnike kot tudi za proizvajalce. Zaradi premajhne učinkovitosti inšpekcijskih organov namreč potrošnik nima zadostne zaščite pred neustreznimi ali celo nevar-

nimi izdelki – med katerimi je celo precej uvoženih – ki jih povsem nekritično ali nekontrolirano uvažajo trgovska podjetja. Nasprotno pa ima naša industrija pogosto nemajhne težave pri izvozu svojih proizvodov v države, ki imajo zagotavljanje ustreznosti blaga na tržišču, zlasti njegove varnosti, urejeno in ki od naših proizvajalcev vsaka zase zahtevajo preskuse, ateste ipd., ki jih je treba opraviti v pooblaščenih preskuševališčih teh držav. Zato je bila že večkrat, zlasti v sklopu akcij za leto kakovosti, poudarjena potreba, da je treba atestiranje proizvodov na našem tržišču urediti na način, ki bo v bodoče preprečeval omenjene diskriminacije in ki bo hkrati omogočil vključitev naše države v sisteme zagotavljanja tistega nivoja kakovosti, ki ga predpisujejo standardi. To je bil tudi predmet posebne študije o tehnični in pravni ureditvi podeljevanja znakov kakovosti, ki je bila letos izdelana za Gospodarsko zbornico Slovenije in ki predlaga ustanovitev znaka kakovosti JUS.

Na današnjem posvetovanju o vlogi standardizacije v novih pogojih gospodarjenja je v programu tudi razprava o predlogu novega zakona o standardizaciji, tako da imamo edinstveno priložnost, da problematiko funkcije standardov pri atestiranju proizvodov in s tem pri zagotavljanju kakovosti proizvodov na tržišču temeljito obdelamo,

TOZD Elektrospoji, Novo mesto: izdelava priključnih vrvic. Prihodnjič več o tej TOZD.

Obvestilo štipendistom

Sporočamo vsem štipendistom ZP Iskra, da se je referat za štipendiranje in izobraževanje preselil v nove prostore na Prešernovi c. 27 (bivši Iskra Commerce – BAZ).

Vse posle v zvezi s štipendijo lahko urejate na referatu ob ponedeljkih od 12. – 15. ure, ob sredah od 7.30. – 10. ure in ob petkih od 7.30. – 10. ure. Izven uradnih ur strank ne bomo sprejemali.

Za oddajo dokumentov izven uradnih ur bo na vratih nabiralnik. Novo telefonsko številko bomo sporočili naknadno.

Sklepi 5. zasedanja skupščine ZP Iskra

(3. 10. 1974)

Skupščina ZP Iskra sprejema poročilo o poslovanju ZP ISKRA v času od 1. 1. do 30. 6. 1974 in na predlog odbora za razvoj in programsko politiko, predsedstva skupščine in PO ZP Iskra, sprejema naslednje sklepe:

1. Na podlagi kazalcev poslovanja ugotavlja, da je poslovanje ZP v tem obdobju uspešno, glede na trend gospodarstva, pri čemer pa je potrebno kritično obravnavati naslednja dejstva:

a. Posvetiti večjo pozornost racionalni proizvodnji z izboljšanjem organizacije dela;

b. Stopnja produktivnosti 12 % je bistveno manjša od sedaj veljavne rasti, ki je bila ca 20 %. Temu je potrebno prilagoditi zaposlovanje nove delovne sile v prihodnjem obdobju. Povečanje zaposlitve za 8 % v I. polletju je glede na vse pokazatelje plana preveliko;

c. Delovne organizacije naj posvetijo večjo pozornost izvozu, ker se opaža relativni padec izvoza v teku letošnjega leta;

d. Delovne organizacije naj posvetijo določeno pozornost tudi nedovršeni proizvodnji, ki se je v I. polletju bistveno dvignila nad planirano vrednostjo, kar dejansko predstavlja povečanje angažiranih sredstev in se s tem povečuje nelikvidnost;

e. Predlaga se, da posamezne organizacije dajo kritično oceno negativnih odstopanj od začrtanih ciljev glede na naloge, ki so podane v planu;

f. Nadalje je skupščina ZP Iskra vzela na znanje poročilo o poslovanju do meseca avgusta in oceno poslovnih rezultatov do konca letošnjega leta.

33. Skupščina ZP Iskra sprejema smernice poslovne politike ZP za l. 1975 in na predlog odbora za razvoj in programsko politiko, predsedstva skupščine ZP in PO ZP, sprejema naslednje sklepe:

1. Skupščina ZP Iskra ugotavlja, da smernice dovolj realno ocenjujejo potek gibanja gospodarstva v l. 1975 in upošteva zmogljivost naših delovnih organizacij;

2. Delovne organizacije naj sredstva amortizacije, ostanka dohodka in druga dobljena sredstva v večji meri vlagajo v proizvodnjo, to je v novo moderno tehnologijo, ko bo omogočilo povečanje produktivnosti dela;

3. Posebno pozornost je potrebno posvetiti planiranju kadrov, ker se mora upoštevati relativno nizek porast avtohtonega prebivalstva ter da so potrebne dodatne investicije v družbeno strukturo pri prekomernem zaposlovanju na že industrializiranih področjih;

4. Izdeli naj se nova metodologija planiranja v okviru ZP Iskra tako, da bodo plani predstavljali prizadevanje ZP in TOZD, ne pa samo zbir planov osnovnih organizacij;

5. Skupščina ugotavlja, da so predvidena sredstva za marketing dejavnost v skladu z dosedanjimi porabi, vendar je potrebno v cilju nadaljevanja načrtane izvozne ekspanzije proučiti možnost povečanja financiranja osvajanja tujih tržišč in v zvezi s tem podpirati sklep PO in predsedstva skupščine ZP, da se sredstva za osvajanje tujih tržišč povečajo za 100.000.000 din;

6. V smernicah in gospodarskih planih za l. 1975 naj se da večji poudarek inovacijski dejavnosti, kot eni od osnovnih postavk dolgoročne poslovne politike, še posebej, ker bo l. 1975 inovacijski dejavnosti dana posebna skrb širše družbene skupnosti; Izdelati je potrebno akcijski program inventivne dejavnosti v ZP za l. 1975 in predvideti ukrepe za stimulacijo te dejavnosti;

7. Skupščina ZP z večino vseh delegatov podpira akcijo sindikata in predlog samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje izgradnje in ureditve rekreacijskega centra Iskre v Pineti ter predlaga, da se sredstva, predvidena s samoupravnim sporazumom za izgradnjo centra v Pineti upoštevajo pri sestavi gospodarskih planov TOZD za l. 1975.

Skupščina se strinja s pismeno obrazložitvijo samoupravnega spora-

zuma, namenjeno delavcem v TOZD in je glede na to sklenila, da jo podpiše predsednik skupščine, generalni direktor ZP in predsednik sindikalne organizacije ZP Iskra,

8. Skupščina predlaga poslovnim organom, da proučijo in izdelajo ukrepe ter predloge, v skladu z zakonskimi predpisi, za uvedbo notranje Iskrine stimulacije izvoza;

9. Prispevki za skupne službe morajo biti za vsako dejavnost dokumentirani z vsemi potrebnimi podatki, prezentirani pred posameznim pristojnim odborom. Obvezno pa morajo te dejavnosti občasno poročati o opravljenem delu, oz. stroških. Predložene vrednosti prispevkov za l. 1975 šteje skupščina za informativne, ker so potrebne za sestavljanje plana za l. 1975;

10. Skupščina zadolžuje strokovne službe ZP, da ugotovijo po kakšni zakonodaji imajo skupne službe poslovni sklad.

Skupščina ZP sprejema poročilo o notranji organizaciji poslovnih organov ZP in informacijo o branžni organizaciji v ZP in na predlog odbora za razvoj in programsko politiko, PO ZP in predsedstva skupščine sprejema naslednje sklepe:

1. Skupščina ugotavlja identičnost stališč sekretariata ZK in sindikalnega odbora ZP, da je predlog izdelan v skladu z določili samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD v ZP;

2. Skupščina podpira predlagani postopek za sprejemanje odločitev, pri čemer mora biti zagotovljeno, da se vsem delavcem zagotovi ustrezna zaposlitev v TOZD in delovni skupnosti na ravni DOZD, oz. SOZD ter, da se zagotovi enoten nastop Iskre na domačem in inozemskem trgu, kadar gre za konkreten posel pri enem kupcu;

3. Predlog reorganizacije se posreduje v javno razpravo v TOZD, da se formirajo akcijski odbori v TOZD in DO, ki naj v celoti vodijo akcijo vseh priprav za sprejetje končnih sklepov na zborih delavcev. Rok za obravnavo je 15. 11. 1974 tako, da bo podpis sporazuma možen do 15. 12. 1974;

4. Prvo točko je potrebno natančneje precizirati;

5. Na predlog sindikata ZP je skupščina ZP imenovala odgovorne nosilce procesa povezovanja, s pooblastilom za imenovanje ustreznih komisij in organiziranje celotnega procesa samoupravnega odločanja, od izdelave predloga, do podpisa ustreznega samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v branžno DO in sicer za:

— marketing, v.d. STIPANČIČ Anton, dipl. iur.
— inovacije, v.d. Miloš Kobe
— finance, v.d. Medić Ilija, dipl. oec.

— organizacijo, v.d. Erik Vrenko, dipl. ing.
— kvaliteto, v.d. Železnik Milan, dipl. ing.
— planiranje, v.d. Delopst Edi, dipl. oec.

— stiki z javnostjo, Barborič Boštjan

Nadalje je skupščina imenovala pomočnika glavnega direktorja Klavs Vladimira.

Za direktorja uprave skupnih objektov se za v.d. imenuje Dvoraček Marjana.

6. Skupščina ZP pooblašča generalnega direktorja ZP za koordinatorja procesa reorganizacije ZP, ki je hkrati odgovoren za dosledno izvršitev predlaganih rešitev, v skladu z ustavo, pozitivno zakonodajo, samoupravnim sporazumom ZP, z rokom 15. 12. 1974. Generalni direktor naj za izvršitev tega sklepa imenuje ustrezne strokovne teame, ki morajo na podlagi sprejetih načel prehoda pripraviti navodila za postopke prenosa posameznih dejavnosti.

Generalnega direktorja ZP se zadolžuje, da ukrene vse potrebno, da potek reorganizacije ne paralizira dosedanjega dela, ker so nekatere službe v negotovem položaju in ne opravljajo svojega dela.

35. Skupščina ZP je z večino vseh delegatov potrdila predlog sprememb

14. člena sporazuma kovinske in elektroindustrije Slovenije, ki se glasi:

„Podpisnice sporazuma soglašajo, da naj bi bil najvišji mesečni neto osebni dohodek (OD max) v organizaciji združenega dela izračunan po naslednjih osnovah in merilih:

— korigirani povprečij KOD KODk)
— faktor stimulacije (FS)
— število zaposlenih (po staležu Kz).

Najvišji osebni dohodek se izračuna na naslednji način: OD max = KODk x PS x Kz

KOD se ugotavlja po naslednji tabeli:

Poprečni KOD	KODk
do 1300	1300
od 1301–1400	1360
od 1401–500	1420
1501–1600	1480
1601–1700	1540
1701–1800	1600
1801–1900	1660
1901–2000	1720
2001–2200	1780
2201–2400	1840
od 2401–	1900

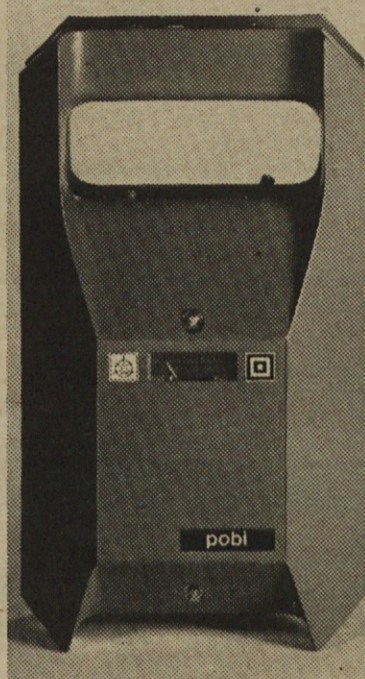
Poprečni KOD po zgornji tabeli se izračuna:

Popr. KOD = KOD (po 9. čl.)
štev. zaposl.
po staležu
Kz se določi po naslednji tabeli:

Število zaposlenih po staležu	Kz
do 100	3,0
101–250	3,2
251–500	3,4
501–1000	3,6

ISKRA-USMERNIKI, NOVO MESTO

Ugoden nakup vas reši zimskih nevšečnosti

Polnilce akumulatorev tovarne napajalnih naprav „Pobi“.

1001–1500	3,8
1501–2500	4,0
2501–4000	4,2
4001–6000	4,4
6001–9000	4,6
9001–12000	4,8
12001–15000	5,0
15001–18000	5,2
18001–21000	5,4
21001–	5,6

Tako izračunan najvišji osebni dohodek velja za delo v polnem delovnem času.

Najvišji letni neto osebni dohodek kateregakoli zaposlenega, preračunan na mesec pri normalnem delovnem uspehu, ko je FS enak 1, ne sme presegati neto 6.000 din.

Na pobudo Gospodarske zbornice SRS in predlog sindikalnega odbora ZP in odbora za kadrovske-socialne zadeve je skupščina ZP Iskra z večino vseh delegatov imenovala naslednje kandidate za delegate v Gospodarski zbornici:

1. Vincenc Kokelj – Avtoelektrika
2. Ludvik Kranjc – Iskra Commerce
3. Milan Regovec – Skupne službe
4. Jaka Škrbinc – Aparati
5. Peter Kavčič – IRI

Skupščina ZP Iskra je na predlog odbora za kadrovske-socialne zadeve imenovala:

- za direktorja ŠC Iskra Cirila Rekarja, dipl. ing.
- za ravnatelja tehnične šole Gabrijela Perka, dipl. ing.
- za ravnatelja poklicne šole Antona Tischlerja.

Skupščina ZP Iskra sprejema na znanje informacijo, da je Mednarodni inštitut za promocijo in prestiž v Genavi sklenil podeliti našemu ZP mednarodno priznanje „prix internationale de promotion“, zaradi prominentnega mesta, ki ga zavzema med jugoslovanskimi podjetji in zaradi prispevka na področju mednarodnega gospodarskega sodelovanja.

Glede na to, da so s to podelitvijo nastali tudi stroški, ki pa niso predvideni s planom, je skupščina ZP odobrila pokrivanje teh stroškov do maksimalne višine 10.000 dol.

Skupščina ZP Iskra je na osnovi 5. člena samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela Združeno podjetje Iskra Kranj in na osnovi 76. člena Zakona o konstituiranju organizacij združenega dela in njihov vpis v sodni register – v zvezi z 48., 43., 52. in 53. členom Uredbe o vpisih v sodni register organizacij združenega dela, sprejela naslednji sklep:

a. Dosedanji sedež Združenega podjetja Iskra Kranj, v Kranju, Savska loka 4, se premešča v Ljubljano, Trg revolucije št. 1.

b. S tem v zvezi se spremeni firma sestavljene organizacije združenega dela in se glasi:

ISKRA – Združeno podjetje Ljubljana z o.s.u.o.

c. Glede na sklep pod a. se ustrezno spremeni 6. člen samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela ISKRA.

d. Generalni direktor o tem sklepu v 3 dneh obvesti Skupščino občine Kranj in Skupščino občine Ljubljana-Center; v 15 dneh pa vložijo prigrasitev Okrožnemu gospodarskemu sodišču v Ljubljani zaradi vpisa nastalih sprememb v sodni register.

Skupščina ZP Iskra je vzela na znanje informacijo o formiranju DS SOZD.

Skupščina ZP Iskra je vzela na znanje informacijo o pogovorih, ki potekajo o priključitvi Marisa, Maribor k ZP Iskra.

Skupščina ZP Iskra je vzela na znanje informacijo o ukrepih, ki so bili podzeti za ublažitev škode, ki je nastala ob požaru v Tovarni Sprejemniki, Sežana.

Prihaja čas, ko se nam naš zvesti prijatelj, jekleni konjiček mimogrede skuja in zaradi mraza zjutraj noče vžgati. Sledi potiskanje, kletvice in prizadevanje, a premnogokrat kljub vsemu motor ne vžge. Akumulator, posebno, če z njim nismo ravnlj preveč skrbno, je treba polniti, kar nam spet prinese neprijetnosti, če si nismo prej znali pomagati. Tu nam kaj dobro pomaga akumulatorski polnilce „Pobi“, koristen izdelek novomeške tovarne, ki se je zaradi svojih električnih lastnosti, kakovosti in lične oblike že dobro uveljavil, tako na domačem, kot tudi na tujih trgih.

Ob tekoči proizvodnji budno oko končne kontrole, opazi izdelek, ki ima ob sicer povsem normalnih električnih lastnostih minimalno lepoto napako, zaradi česar ne more na trg kot blago prve kakovosti. Skozi leto se jih je nabrala določena količina in tako se je tovarna odločila, članom kolektivov ZP Iskra ob zimskih nevšečnostih z avtomobilskimi akumulatorji, pomagati z ugodnim nakupom svojih polnilnikov „Pobi“, ki kljub malenkostnim, izključno lepotnim napakam, odlično služijo svojemu namenu.

Medtem, ko je maloprodajna cena polnilnikov „Pobi“ (odvisno od trgovine, kjer ga kupite) med 410 in 450 dinarjev, takšnega z malenkostno lepoto napako lahko dobite že za 312,40 dinarjev. To je cena za posamezni polnilnik, če pa jih bodo interesi naročili skupno, prek sindikata, je tovarna namenila še dodatni popust in sicer za nad 10 kosov 5 %, za naročilo nad 20 kosov pa 10 %. Polnilnike pa lahko naročite pri Direkciji avtomatike na Iskra Commerce, Ljubljana, Trg revolucije 1.

Polnilce „Pobi“ je kot rečeno namenjen za polnjenje in dopolnjevanje akumulatorev in je izdelan v skladu s tehničnimi in varnostnimi predpisi. Podajamo še njegove tehnične podatke: omrežna napetost 220 V, 50 Hz, polnilna napetost 6V, ali 12 V, začetni polnilni tok 6A, velikost 235 x 130,92 mm, teža 2,4 kg. Vgrajeno ima avtomatsko stikalo, kot zaščito v primeru kratkega stika, ali napačne priključitve akumulatorja. Opremljen je z omrežnim priključkom (2 m) in enosmernimi vezmi s skobami – krokodili (1,5).

S polnilcem „Pobi“ poleg avtomobilskih, lahko polnimo in dopolnjujemo tudi akumulatore v manjših traktorjih, motornih čolnih, električnih pastirjih in napajamo razne električne igrače, grelce za obžiganje lesa, žarnice za novoletno jelko, itd. Na splošno pa lahko služi kot izvor enosmerne napetosti, 4,5, ali 9,5V pri trajni obremenitvi 5A in je vsestransko uporaben tudi kot učni pripomoček.

Avtomobilisti, da ne bo zimskih nevšečnosti z vžiganjem motorjev vaših avtomobilov, sežite po polnilcih „Pobi“ in izkoristite ugodne možnosti za nakup.

ISKRA – IEZE, Ljubljana – Stegne 17
TOZD Orodjarna

o b j a v l j a prosta delovna mesta za:

KD KOVINOSTRUGARJA
zaželena mlajša oseba z urejeno vojaščino

KD STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA
zaželena mlajša oseba z urejeno vojaščino

PK NASTAVLJALCA ORODIJ V STISKALNICI
za vodenje popoldanske izmene in vpenjanje orodij

SNAŽILKO
za delo v popoldanskem času

Pismene vloge sprejema kadrovska služba, Ljubljana, Stegne 17, v 15 dneh po objavi razglasa.

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektriko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Igor Slavec, odgovorni urednik: Janez Silc – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Trg revolucije št. 1, telefon: 324-061, int. 21-20 – Tisk: Združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA – LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana

POČITNIŠKA SKUPNOST ISKRA prodaja osebni avto Zastava 1300, reg. št. LJ 123-448, št. motorja 276318, letnik 1966 (192.000 km) za ceno 5.000 din.
Obveščamo vse TOZD ZP ISKRA, v kolikor so zainteresirani, da se javijo do 29. XI. 1974 na telefon 324-576.

Literatura iz proizvodnje

RAZGOVOR Z MARJANOM ŠTANCARJEM-MONOSOM, PROIZVAJALCEM, PESNIKOM IN PISATELJEM

Živimo v dobi in družbi, ki zahteva od slehernega posameznika čimvečjo aktivnost in angažiranost tako na delovnem mestu kot tudi v družbeno-političnem življenju. Širši družbeni premiki so takorekoč vsakdanji pojav. Ne bi pa smeli pozabiti, oziroma bolje bi se morali zavedati mi vsi, da nosi ogromni tehnološki napredek moderne dobe s seboj tudi določene nevarnosti. Mehanizirano in enolično delo proizvajalca za strojem, vsakodnevno hitenje našega človeka — ki mora tako ali drugače izpolniti svoje delovne obveznosti — ne bi smelo pomeniti hkrati otopelosti in siromašenja njegove osebnosti ter njegovih miselnih sposobnosti. Lastna pobuda za razmišljanje o svetu in svoji vlogi v njem je v tem smislu velik korak naprej, ravno tako kulturno udejstvovanje in ustvarjalnost na raznih področjih.

Take in podobne misli so porodile tudi željo proizvajalcev da se začnejo na lastno pobudo ukvarjati z literaturo. Osnovna ideja njihovih razmišljanj je tako vzniknila tudi v Litostroju v okviru internega glasila in sega v l. 1957.

„To je bil izraz hotenja, izraziti medsebojno povezanost ljudi v OZD,“ pripoveduje Marjan Štancar, zaposlen v kranjski Elektromehaniki v končni kontroli števec.

„Izraziti vse tiste misli in občutke, ki jih poraja v človeku življenje v proizvodnji, to smo takrat želeli. Zame kot mladostnika s podeželja je bilo prvo srečanje z mestom in industrijsko družbo v okviru Litostroja sila zanimivo. Name je napravilo velik dojem. Takrat sem še obiskoval industrijsko šolo. Nujna po razgaljanju čustvenosti, sla po izpovedovanju vsega tistega, kar posebej mladega človeka prizadene, to je tisti začetni vzgoh, ki nujno izterja prve pesmi. Kasneje različna okolja — novi ljudje in nova spoznanja omogočajo drug pristop in

nove oblike izražanja. Začel sem redno dopisovati v tovarniško glasilo. Usmeril sem se v opisovanje tiste prelopnice v človekovem življenju, ko začne ta v industriji izgubljati svoje pravo bistvo, osebne značilnosti, interese in hotenja — torej vse tisto, kar je občutil, ko se ni bil neposredno vezan na odnose v industrijski družbi. Gre torej za to, da se človek ponovno sooči s svojim pravim bistvom in se ga zave.“

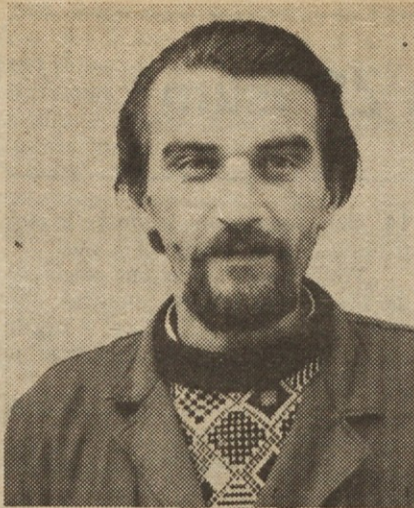
To svoje razmišljanje je izrazil tudi v noveli „Taval po zemlji sem VASI...“.

„... Vse preradi si ta čas mladenci vseh razdobjih starosti svojega komodno mlado prirojenega življenja neumorno prizadevajo zastoj pridobiti predrago dragoceno zastojnost draži močatosti in to predvsem s tem, da pripisujejo marsikaj moškosti, ki je dvomljiva nasploh — zakaj mož na Slovenskem že dolgo ni več, zato pa smo nasploh ohromelo stari v priljubljenosti samih sebi. Grozljivo je to srhljivo počutje, ki ga trpi konec v začetku svoje zlate sredine! Žal, toda resnično — semafor vseh idej je ugasnil in škoda, da prav na prehodu za duševne pešce, teh pa je — prerivajočih se v večno jesenski pomladi vedno več in zato ni preveč, da sem si rekel — z bogom, zdrav ostani in šel.“

Dokaz — edino, polnomočno, ker tudi je — ponokrvno proletarsko doživljanje!!!“

Potem je Marjan Štancar pisal vedno več, prozo in poezijo, kakor so mu pač narekovala izrazne možnosti. Izbral si je tudi psevdonim — Monos. Večina njegovih del je bila tudi že objavljena v revialnem tisku. (L. 1963 je izšla njegova zbirka pesmi „Glej, človek“, l. 1965-70 so se vrstili literarni nastopi s skupino „Sopotnik“, v l. 1968 je bila delno uprizorjena drama o Prešernovem življenju „Memento mori“, l. 1970 pa je napisal Poemo o Janu Palachu — „Feniks“.)

Njegovo zadnje delo — „Feniks“ je vzbudilo precejšnjo pozornost, saj predstavlja premik v novo smer — upor proti vsakršnemu nasilju, pa čeprav se to skriva za praznimi izgovori mogočnih institucij tega sveta, da „brani“ — kar pač že, saj so vzroki tako ali tako izmišljeni ...

Marjan Štancar-Monos

... Nihče ne zlorablja Pravice do lastnega ROJSTVA, zato s svojim dejanjem nikogar ne ogrožam, o sebi sam odločam in vprašujem — od kdaj je Rodomor, ta bedna bolnost Duha

DAN MRTVIH

V življenju svojem večkrat — ČLOVEK, ne le danes, sem ozri se in poglej — POPOTNIK skozi čas TRPLJENJA, reci si — povej, pomisli, spomni se kaj si, nato šele odpravi se naprej!

Prizgi jim luč, ki mimo spe, ki v prst kosti jim že trohne ...

M. Štancar

patološka Svetinja Časa in komu prizadevanja Lenina, Marxa?

V večnem Dialogu dveh Velikih se rojeva Prekletstvo Sveta — VZHOD in ZAHOD, drug proti drugemu — OBA! Boli me, boli — vietnamski spopad, Koreja, grozote ČILA — Pogajanja in MRTVI TORZO življenja, na kupe trupel — NEDOLŽNIH!!! obenem s pristankom Astronavta na Luni itd.“

Po l. 1970 ni več ustvarjal za široko javnost. V zadnjih dveh letih je prisostvoval dvema srečanjema delavskih ustvarjalcev iz vse države v Kosovski Mitrovici. Sodeloval je s pesmimi, ki so že bile objavljene v delavskih glasilih ter z odlomkom iz „Feniksa“ — Poeme o Janu Palachu.

Kasneje je zbolel in v tem obdobju ni več ustvarjal. Sedaj pa se namerava ponovno posvetiti literarnemu ustvarjanju in v bodočnosti napisati delo z avtobiografsko tematiko.

V.B.R.

Invalidi Elektromehanike na obisku v Velenju

Bilo je lepo jasno jutro, ko smo se zbrali, da se odpeljemo na prijateljsko srečanje z invalidi Velenja. Ta obisk je veljal predvsem razgovorom in prijateljskemu srečanju med mladim, na novo oživetim aktivom invalidov Iskre, pod vodstvom tov. Pavlija Konrada ter na trdnih nogah stoječim občinskim društvom invalidov Velenja, pod prizadevnim vodstvom, Centriha Ivana.

Pot nas je vodila preko Domžal do Vranskega, kje smo imeli krajši postank, ki pa je prišel še kako prav za nabiranje kalorij v bližnji gostilni. Nato pa mimo Žalca po dolini ob reki Paki do Šoštanja. Tu nas je pričakala naš takratni vodnik in poznejši sogovornik, tov. Centrih. Z raznimi dvotipi nam je res izčrpno prikazal medvožnjo (avtobusni ogled krajev) razvoj Šoštanja in Velenja, istočasno pa padec zaradi ugrezanja tal vasi Družmirje in drugih. Ob določeni uri smo prispeli pred tovarno „Gorenje“. Tam so nas pričakali predstavniki invalidov tovarne in nam razkazali tovarno, kljub temu, da je bila dela prosta sobota. Videli smo, da tu res veliko delajo in to v težkih pogojih. Ker pa je kolektiv res marljiv, premaga tudi to in upamo, da bomo v prihodnosti slišali o njem še mnogo. Vodič po tovarni je bil prijazen in je rad odgovoril na vsa vprašanja, pa najsibo o delu v sami tovarni ali pa o dobri in slabi strani njihove servisne mreže. Po ogledu tovarne smo se odpeljali na ogled jezera, športnih objektov ter novega delavskega naselja na desni strani šaleškega gradu. Nato pa smo se ob 11. uri ponovno vrnili v tovarno „Gorenje“, kjer smo v tovarniški menzi imeli razgovore s predstavniki društva invalidov Velenja, tovarne „Gorenje“ in rudnika Velenje. Ti so nam odgovarjali na naša vprašanja, in tudi sami spraševali. Tako smo izvedeli, da sama tovarna „Gorenje“ še nima aktivna invalidov, da pa se Društvo invalidov Velenje zelo zavzema za to, da bi v občinskem vodstvu imeli predstavnike v vseh tovarnah in bi vsaj na ta način lahko nudili pomoč in nasvete v posameznih tovarnah. Te pa naj bi v bližnji prihodnosti imele svoje aktivne po tovarnah. Iz razgovora smo tudi izvedeli, da sam rudnik Velenje zelo skrbi za invalide in je celo uspel, da so priznali izkrivljenje krbtenice za poklicno bolezen.

Tega dosedaj niso upoštevali, pa čeprav rudarji delajo v vseh mogočih razmerah. Nadalje smo izvedeli, da nekdanja praksa rudnika, da so svoje bolne delavce prepustili drugemu kolektivu, ne pride več v poštev, ker se je tak delavec le težko znašel v novem delovnem okolju in je tudi zelo slabo psihično vplivalo nanj. Predstavniki „Gorenja“ pa nam niso mogli postreči s tako razveseljivimi vestmi, ker prevečkrat naletijo na gluha ušesa pristojnih forumov ali ljudi, zadolženih za te probleme. To smo jim tudi verjeli, saj se našega razgovora ni udeležil noben vodilni predstavnik tovarne kljub temu, da je bil vabljen

šest kranjskih strelskih družin. Tako so strelci počastili spomin na nekdanjega predsednika strelske družine „Iskra“ Dušana Lozarja, ki je preminil l. 1963. Letošnje tekmovanje je bilo že enajsto po vrsti od l. 1964. V tem času so bili najuspešnejši prav strelci „Iskre“, ki so po desetih tekmovalnih letih osvojili prvi prehodni pokal. Letos so kupili novega in se spet izkazali, saj je tudi ta pokal ostal po končanem tekmovalju v njihovih rokah, čeprav samo do prihodnjega leta. Vodstvo družine pa je zadovoljno tudi zaradi udeležbe, saj na tekmovaljih vedno nastopijo vsi najboljši kranjski strelci kot npr. državni prvak Franc Peternel, republiški prvak Vinko Freljih, Franc Naglič itd., kar daje tekmovalju še večji pomen.

Rezultati:

1. „Iskra“ 938 krogov
2. „Sava“ 852 krogov
3. „Stane Kavčič“ 820 krogov
4. „Tone Nadižar“ 753 krogov
5. „Franc Mrak“ 717 krogov, itd.

Božo Malovrh

in je svojo prisotnost tudi napovedal. Na zastavljena vprašanja iz naše problematike pa je sogovornikom odgovoril naš predstavnik tov. Pavli. Njegov odgovor, upamo, da je bil zelo izčrpen in so naši sogovorniki lahko spoznali, da se ne ubadajo s čisto človeškimi stvarmi samo oni, ampak tudi mi, kljub temu, da smo v naši tovarni že toliko pridobili, da imamo svoj 95-članski aktiv (registrirani). Tudi s strani izvršnega odbora sindikata smo dobili pomoč, da smo sploh lahko organizirali srečanje v Velenju. Žal pa na razumevanje ne naletimo povsod.

Po razgovoru so nas tovariši iz rudnika Velenje nepričakovano presenetili z darilom — rudarsko svetilko, simbolom rudarjev, z besedo in mislijo, naj ta svetilka nam invalidom sveti v boljše čase in naj nas vsaj v luči upanja združuje. To darilo pa je tudi prvo, kar ima naše društvo za prijemljivi dokaz delavnosti in sodelovanja z drugimi društvi (aktivni).

Po razgovoru smo imeli kosilo v tovarniški menzi, nato pa smo se poslovlili od svojih tovarišev z vabilom, naj nas v bližnji prihodnosti obiščejo. Pot nas je nato vodila na kopanje v Dobrno, nato pa mimo Polzele in Trojan v Kranj, kamor smo se vsi veselili vrnili v poznih večernih urah.

Taka in podobna srečanja si invalidi Iskre še želimo, saj nas samo večkratna srečanja združujejo in ne mislimo na to, da smo zaradi raznih telesnih napak manjvredni člani naše družbe.

Franc Šenk

ZAHVALA

Ob prerani izgubi moje drage mame

MARJANE PROSEN

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v umerjevalnici števec za izraženo sožalje, podarjeni venec in denarno pomoč.

Hčerka Anica

ZAHVALA

Ob tragični smrti mojega brata

BRANETA BREGARJA

se v imenu žalujoče družine Bregar iskreno zahvaljujem za izraze sožalja in za podarjene vence sodelavcem v inodjarni Elektromehaniki Kranj, ERO, ter vsem družbenopolitičnim organizacijam „ISKRA“ Elektromehanika Kranj.

Brat Stane Bregar

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi mojega moža

VIKTORJA OBLAKA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v tovarni TEA — montaža relejev in tuljav, za podarjeni venec, denarno pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena Kristina s sinom Vikijem

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

ALOJZA RADEJA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem vzdrževanja TOZD KOP za izraze sožalja, poklonjeni venec in denar.

Zalujoči sin Janko Radej z družino in sorodstvom

ZAHVALA

Ob prerani smrti brata

VIKTORJA OBLAKA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz trofarnega števca za podarjeni venec, spremstvo na zadnji poti ter izraze sožalja

sestra Marija Kalčić z družino

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame

IVANE PERNAR

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za podarjene vence, denarno pomoč, izraženo sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Štefan z družino

Študentje v Siemensu

V dnevih našega potepanja po Zahodni Nemčiji smo se ustavili tudi v Nuernbergu. Pogledati smo si želeli tovarno Siemens. Pri tem moram opozoriti, da smo videli le del programa in najbolje organizirano proizvodnjo od vseh tovarn, ki so v Siemensovi sestavi.

Tovarna je v bližini Erlangena in izdeluje usmernike različnih velikosti in programatorje za najrazličnejšo industrijsko uporabo. Pester program pa je zasnovan predvsem za delo po naročilu. Vodstvo tovarne se je potrudilo, da bi nam pokazalo skrb za točnost dela, napredne zasnove v novih izdelkih in iznajdljivosti delavcev.

Tovarno odlikuje odlična organizacija dela in to od skladiščenja do končne kontrole. Skladišče je izvedeno tako, da v minuti postrežejo z enim od tisočev elementov, ki so spravljani v zabojih, nanizanih visoko pod strop. Vsak načrt, ki pride iz konstrukcije, ima kartice, na katerih je odtiskana vrsta in število elementov. Posebni vagončki nas zapeljejo na ustrezno mesto visoko pod strop, kjer si lahko izberemo zelene elemente. Prav tako je možna vsakodnevna inventura in pregled zaloga.

Proizvodnja je v nekajih grupah. Usmernike izdelujejo po naročilih in prav tipizacija podstavov jim prinaša visoko produktivnost. Prav tako izdelujejo najrazličnejše pretvornike, s katerimi lahko regulirajo frekvenco ali napetost. Tu so predvsem regulatorji obratov, ki jih skupaj z motorji montirajo v različnih obratih.

Njihova novejša proizvodnja pa vsebuje izdelavo programatorjev za najrazličnejša orodja in tehnične postopke. S pomočjo teh elektronskih naprav je mogoče kvaliteto dela izboljšati in tudi prihraniti delovno silo. Ti programatorji so različni po velikosti in največji lahko nadzorujejo del proizvodnje, ali pa zapletene proizvodne postopke.

Vsi ti izdelki so podvrženi strogim kontrolam. Prav tako morajo pred prodajo nekaj časa delati pod pogoji,

Planinski izlet

Planinska in smučarska sekcija „Iskra—Elektromehanika“ Kranj organizirata dvodnevni planinsko-turni smučarski izlet na 3203 m visoki Kitzsteinhorn v Avstriji. Primeren je tudi za manj izkušene planince, saj se na 3000 m lahko povzpnejo in vrnejo z žičnico.

Odhod bo v soboto, 9. novembra 1974 ob 5. uri izpred kina Center. Udeležence opozarjamo na veljaven potni list, topla oblačila (bunda, vetrne hlače, rokavice, itd.) visokogorska očala, dereze in cepin (za tiste, ki žele osvojiti vrh) in drugo primerno opremo ter prehrano.

Prijave z vplačilom prispevka k stroškom 200,00 N din sprejema za planince Štefka Mrak, GPP ERO, za smučarje pa v sindikalni pisarni (nad restavracijo) do 6. novembra oziroma do zasedbe avtobusa. V prispevku je vključen prevoz z avtobusom in žičnicami ter po en zajtrk, večerja in prenočišče kot tudi vodstvo. Vodja izleta je Brane Jaklič.

Pohitite s prijavi, ker je število mest omejeno!

ki jih je zahteval kupec. Kontrola podstavov pa je s pomočjo posebnih digitalnih sistemov, ki imajo program na luknjavem traku. Prav ti merilni sistemi omogočajo natančen pregled elektronskega vezja in stalno vodenje napak.

Možno je odkriti oslabiljena mesta in jih ob nadaljnjih konstrukcijah izboljšati.

Presenetil me je izreden red in stalno delo ob strojih, ki zelo utruja. Prav tako tudi tukaj zelo poudarjajo preciznost svojih izdelkov.

Zaključek ogleda se je končal z razgovorom, ki je potekal na strokovni ravni. Strokovnjaki firme so nam želeli prikazati skrb za delavca in njegovo družino s poudarkom na čim boljši proizvodnji, ki je odvisna od počutja delavcev. Ko je bila popolnoma zgrajena proizvodna hala, so se lotili gradnje upravne hiše in ostalih

zgradb. Pri Siemensu so nam pokazali le del svoje proizvodnje. Našim pogledom in razmišljanjem pa so odprli na široko vrata. Njihov napredek je zasnovan v razvoju in se nadaljuje na delovnem mestu. Željo po boljšem in kvalitetnejšem izdelku imajo tudi delavci, saj jih v to sili obstoječi sistem nagrajevanja.

S. G.

Strelci SD Iskra osvojili prehodni pokal

Strelska družina „Iskra“ je pripravila na MK strelišču v kanjonu Kokre tekmovanje v streljanju s serijsko malokalibrsko puško in nanj povabila

OBVESTILO

PS „Iskra—Elektromehanika“ obvešča, da je „Planinski večer“, ki je bil predviden za 25. oktober, prestavljen zaradi opravljanja vojaških dolžnosti. Večer je prestavljen na 8. november ob 20,15 v kinu Center. Sodeloval bo tudi Slovenski okt.

Zaradi precejšnjega zanimanja za to prireditve si vstopnice zanjo lahko zagotovite že prej. Za naš kolektiv smo jih nekaj že rezervirali. Dobite jih v pisarni sindikata (nad restavracijo) med odmorom.

DOPISUJTE
V ISKRO